

የወላጅ መብቶች

የሜሪላንድ የሥርዓት መከላከያ ማስታወቂያ
የሕጻናቶችና ልጆች የልጅነት ጊዜ ጣልቃ ገብ ዕርዳታ
የመዋለ ሕጻናት ልዩ ትምህርት
እና ልዩ ትምህርት

ጁላይ 2017 የተሻሻለ

ሜሪላንድ-ሰቴት የትምህርት ክፍል
የልዩ-ትምህርት / ቅድሚያ ጣልቃ ገብነት አገልግሎት

የወላጆች መብቶች
የሜሪላንድ የሥርዓት መከላከያ ማስታወቂያ
የሕጻናቶችና ልጆች፣ መዋለ ሕጻናት፣ ልዩ ትምህርት
ጁላይ 2017

© 2013 Maryland State Department of Education

ይህ ሰነድ ከዩ.ኤስ. የትምህርት ክፍል የልዩ ትምህርትና የመቋቋሚያ አገልግሎቶች በተገኘ ገንዘብ፣ በልዩ ትምህርት ክፍል/አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች፣ IDEA Part C Grant#H181A120124 እና IDEA Part B Grant #HO27A012035A መሠረት ዳብሮና ታትሞ የተዘጋጀ ነው። የልዩ ትምህርት/አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች ክፍል በዩ.ኤስ የትምህርት-ክፍል ሥር ከሚገኙት የልዩ ትምህርት መርሃ-ግብሮች፣ የልዩ ትምህርትና የመቋቋሚያ አገልግሎቶች ቢሮ የገንዘብ እርዳታ ያገኛል። ይህ መረጃ ከሕትመት ሕግ (ኮፒራይት) ነጻ ነው። አንባቢዎች አባዝተው እንዲጋሩት ይበረታታሉ ሆኖም ከሜሪላንድ ስቴት የትምህርት ክፍል የልዩ ትምህርት ክፍል/አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች መምጣቱን እባክዎን ያስታውቁ። የሜሪላንድ ስቴት የትምህርት ክፍል ሥራ ቅጥርን ወይም በአንዳንድ የመርሀ-ግብር ተሳትፎዎችን በተመለከተ ተጻዕኖ ሊያሳድር የሚችል በሳሳ፣ በቀለም፣ በጾታ፣ በዕድሜ፣ በብሄር፣ በሃይማኖት ወይም በአእምሮ ወይም በአካል ጉዳት ላይ የተመሠረተ ምንም ዓይነት አድሎ አያደርግም። የክፍሉን አመራር በተመለከተ ጥያቄዎች ካልዎት የአኩልነት ማረጋገጫና መፈጸሚያ ቅርንጫፉን (Equity Assurance and Compliance Branch) በስልክ ቁጥር (410) 767-0433 በመደወል ወይም በፋክስ ቁጥር (410) 767-0431 መገናኘት ይችላሉ። የአካል ጉዳት ያለባቸው አሜሪካውያን (Americans with Disabilities Act (ADA)) በደንበኞች መሠረት ይህ ሰነድ በተጠየቀ ጊዜ በአማራጭ አቀራረቦች ዝግጁ ሆኖ ይገኛል። የሜሪላንድ ስቴት የትምህርት ክፍል ውስጥ የሚገኘውን የልዩ ትምህርት/አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶችን ክፍል በስልክ ቁጥር (410) 767-7770 ወይም በፋክስ (410) 333-1571 ወይም www.MarylandPublicSchools.org ይገኛል።

ኬረን ቢ ሳልመን ፕሌቶ ዲ
የስቴት ትምህርት ቤቶች ሱፐርኢንቴንደንት

ጉፍሪ ኤም ስሚዝ ጄ አር
ፕሬዝደንት
የስቴት ትምህርት ቦርድ

ካርል ኤ ዊሊያምስን፣ ኤድ ዲ
የመማር እና ማስተማር የስቴት ምክትል ሱፐርኢንቴንደንት

ማርሴላ ኢ ፍራንክዞውስኪ ኤም ኤስ
ረዳት የስቴት ሱፐርኢንቴንደንት
የልዩ ትምህርት / ቅድሚያ ጣልቃ ገብነት አገልግሎት

ሌሪ ሆጋን
ሀገረ ገዥ

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services
200 West Baltimore Street, 9th floor
Baltimore, Maryland 21201
410-767-7770 (ስልክ)
410-333-1571 (ፋክስ)
www.marylandpublicschools.org

ማውጫ

- የሥርዓት መከላከያዎች ማስታወቂያ**1
- የትውልድ ቋንቋ**1
- ኢሜል**1
- ቅድሚያ የጽሑፍ ማስታወቂያ**2
 - ማስታወቂያ:-2
 - የጽሑፍ ማስታወቂያ ይዘታ:-2
- ስምምነት**2
 - በ IFSP በኩል አገልግሎቶችን ለማግኘት የወላጅ ስምምነት:-2
 - በ IFSP በኩል አገልግሎቶችን ለማግኘት የወላጅ እምቢታ መብት:-3
 - የወላጅ ስምምነት:-4
 - የመጀመሪያውን ግምገማ ለማድረግ የወላጅ ስምምነት:-3
 - ለ IFSP አገልግሎቶች ብቻ ምትክ ወላጆች:-3
 - በመንግሥት አሳዳጊነት ሥር ላሉ የመጀመሪያ ግምገማ ለመስጠት ያሉ ልዩ ሕጎች:-3
 - ለአገልግሎቶች የወላጅ ስምምነት:-3
 - አገልግሎቶችን ለማግኘት የተሰጠ የወላጅ ስምምነትን መሰረዝ:-3
 - ለዳግም ግምገማዎች የወላጅ ስምምነት ለ IFSP አገልግሎቶች ሕጻናት ብቻ:-4
 - ለዳግም ግምገማዎች የወላጅ ስምምነት ለ IFSP አገልግሎቶች ሕጻናት እና ወጣቶች ብቻ:-5
 - የወላጅ ስምምነትን ለማግኘት የተደረጉ ተገቢ ጥረቶችን መመዝገብ:-5
 - ሌሎች ለስምምነት መሟላት ያለባቸው ነጥቦች:-4
 - ምትክ ወላጆች
 - የግዛቱ ክፍሎች የመጀመሪያ ግምገማ መነሻ ሕጎች
- በግል የሚደረግ የትምህርት ግምገማ** 5
 - ፍቺዎች:- 5
 - የሕዝብ ድርጅት መመዘኛዎች:- 5
 - በሕዝብ ወጪ የሚደረግ ግምገማ ጋር የተያያዘ የወላጅ መብት:- 6
 - በወላጅ አነሳሽነት የሚደረግ ግምገማ:- 6
 - ግምገማ በአስተዳደር ሕግ ዳኛ (ALJ) እንዲደረግ ስለመጠየቅ:- 6
- መረጃን በግልና በምስጢር ስለመያዝ** 6
 - ፍቺዎች:- 6
 - መከላከያዎች:- 6
 - ስምምነት:- 7
 - የመጎብኘት/የመመልከት መብቶች:- 7
 - የጉብኝት ሬከርድ:- 7
 - በወላጅ ጥያቄ መሠረት ሬከርዶችን ማስተካከል:- 7
 - የመረጃ ድምሰሳ ሥርዓታዊ ክንዋኔ:- 8
 - የልጆች መብቶች:- 8
 - ሥነ ምግባራዊ መረጃ:- 8
- የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ልጆች ሥነ-ምግባር** 8
 - ፍቺዎች:- 8
 - የትምህርት ቤት ባልደረቦች ሥልጣን:- 9
 - የገለጻ ውሳኔ:- 9
 - የምደባ ለውጥ:- 9
 - መሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት መስጫ ቦታ:- 10
 - የእርማት ይግባኝ/አቤቱታ:- 10
 - ልጁ ገና ብቁ ሆኖ ካልተገኘ:- 10
 - ወደ ሕግ አስከባሪና የዳኝነት ባለሥልጣናት መተላለፍና የሚወሰድ እርምጃ:- 10
- ወላጆች በግለ ኝነት ልጆቻቸው ጎዳናት ምህንጫ ቤት ውስጥ በሕዝብ ወጪ ስለማስገባት** 11
 - በወጪዎች ማካካሻ ላይ ገደብ:- 11
- የወላጅነት መብትን አካለ-መጠን ለደረሱ ልጆች ማስተላለፍ** 11
- አለመግባባቶችን ስለመፍታት** 12
 - ግልግል:- 12
 - ግልግልን ለማበረታታት መገናኘት:- 12
 - በስቴት አቤቱታና በፍትህ ሂደት አቤቱታ መካከል ያለው ልዩነት:- 12
 - የስቴት አቤቱታ:- 13
 - የስቴት አቤቱታን ስለመፍታት:- 14

የፍትህ ሂደት አካል የሆነ የስቴት አቤቱታን ስለመፍታት:-14

የፍትህ ሂደት አቤቱታ:-14

የፍትህ ሂደቱ አቤቱታ ይዘታ:-14

ለፍትህ ሂደት አቤቱታው የሚሰጥ ምላሽ:-14

የማስታወቂያ ብቃት:-15

በፍትህ ሂደቶች ጊዜ የልጁ ሁኔታ/ቦታ:-15

ችግሩን የመፍታት ሂደት:-15

የ30 ቀን የጊዜ ሰሌዳው ላይ የሚደረጉ ማስተካከያዎች:-15

የችግሩን መፍትሔ ስምምነት:-16

የፍትህ ሂደት ችሎት:-16

የአስተዳደር ሕግ ዳኛ (ALJ):-16

የፍትህ ሂደት አቤቱታ ርእስ:-16

ይደግባኝ ሙብቶች:-16

በግልጽ ስለማውጣት ተጨማሪ መረጃ:-16

የወላጅ ሙብቶች:-16

ይደግባኝ ውሳኔ:-17

ለብቻው የተለየ የፍትህ ሂደት አቤቱታ:-17

የጊዜ ሰሌዳዎችና የችሎት አመቺነት:-17

የተፋጠኑ የጊዜ ሰሌዳዎች:-17

የፍርድ መጨረሻነት:-17

ይደግባኝ:-17

የጠበቆች ክፍያዎች.....18

ተያያዥ:- IDEA የአለመግባባት ፍቺ አሠራሮች ማወዳደሪያ ሠንጠረዥ.....20

የሥርዓት መከላከያ ማስታወቂያ

የሥርዓት መከላከያ ማስታወቂያ በቀላሉ ለመረዳት በሚቻልበት መንገድና በትውልድ ቋንቋዎ የተጻፈ ሲሆን የመብቶችን ሙሉ ማብራሪያ ያካትታል። ይህ የሥርዓት መከላከያ ማስታወቂያ የሚመለከተው በግል የቤተሰብ አገልግሎት ዕቅድ (IFSP) በኩል አገልግሎቶች የሚያገኙ ልጆችና ቤተሰቦቻቸውን ሲሆን እንዲሁም በግል ትምህርት ፕሮግራም (IEP) በኩል አገልግሎት የሚያገኙ ልጆችን እና አካል ጉዳተኛ ወጣቶችን ይመለከታል።

በዚህ ሰነድ ውስጥ የተካተቱት መከላከያዎች IDEA 2004ን በተግባር ላይ በሚያውለው ለአእምሮና የአካል ጉዳት ላለባቸው ግለሰቦች በወጣው የትምህርት ማሻሻያ ፌዴራል ድንጋጌ 2004 (IDEA 2004) 20 U.S.C. §1400 እና ሌሎችም እና በሜሪላንድ ደንቦች ኮድ ወይም COMAR ውስጥ በሚገኙት በሚከተሉት አንቀጾች አማካኝነት የተመሠረተ ነው፡- COMAR 13A.05.01 COMAR 13A.08.03 እና COMAR 13A.13.01። እያንዳንዱ የሕዝብ ድርጅት የIDEA 2004 መስፈርቶችን የሚያሟሉ የሥርዓት መከላከያዎችን ይመሠርታል፤ ይጠብቃል እንዲሁም ሥራ ላይ ያውላል። የሕዝብ ድርጅት ማለት ለልጁ የIFSP ወይም የIEP አገልግሎቶች የሚሰጠው ድርጅት ነው።

በ IFSP በኩል አገልግሎት ለሚያገኙ ሕጻናት እና ወላጆች የመከላከያ ስነርዳቶች ቅጂ ከቅድሚያ የጽሁፍ ማስታወቂያ ጋር ይሰጣል።

በ IEP በኩል አገልግሎት ለሚያገኙ ሕጻናት፣ የሥርዓት መከላከያ ሰነድ ቅጂ ለወላጆች በዓመት አንድ ጊዜ ይሰጣል፤ በሚከተሉት ሁኔታዎች ጊዜ የሕዝብ ድርጅት ለወላጆች ሌላ የሰነድን ቅጂ ከቅድሚያ ማስታወቂያዎች ጋር ይሰጣል።

- በመጀመሪያ የመተላለፍ ወቅት ወይም የግምገማ ጥያቄ በወላጅ ሲቀርብ፤
- በትምህርት ዘመን ጊዜ ከአንቀጽ 34 CFR 300.151 እስከ 300.153 ሥር በተመለከተው መሠረት የመጀመሪያ የልዩ ትምህርት የስቴት አቤቱታ በጽሁፍ በቀረበበት ጊዜ፤
- በትምህርት ዘመን ጊዜ በአንቀጽ 34 C.F.R. §300.507 ሥር በተመለከተው መሠረት የመጀመሪያ የፍትህ ሂደት አቤቱታ በቀረበበት ጊዜ፤
- የቅጣት ክትትል ለማድረግ በተወሰነ ጊዜ እና
- በወላጅ ሲጠየቅ።

አንድ የሕዝብ ድርጅት ዌብ ሳይት ካለው ወቅታዊ የሆነውን የሥርዓት መከላከያዎችን ማስታወቂያ ቅጂ በኢንተርኔት ዌብ ሳይቱ ላይ ሊያወጣ ይችላል።

የሥርዓት መከላከያ ሰነድ የወላጆችን መብቶች ሙሉ ማብራሪያ የሚያካትት ሲሆን በቀላሉ ለመረዳት በሚቻልበት መንገድና ይህን ማድረግ በግልጽ የማይቻል ሆኖ ካልተገኘ በስተቀር በወላጅ የትውልድ ቋንቋ የተጻፈ ነው። የትውልድ ቋንቋው ወይም ሌላው የመግባቢያ ዘዴ በጽሁፍ የሚገለጽ ካልሆነ የሕዝብ ድርጅቱ የሥርዓት መከላከያዎቹ በቃል ወይም በሌላ አመቺ መንገድ ወደ ወላጁ የትውልድ ቋንቋ ወይም ሌላ የመግባቢያ ዘዴ መተርጎም ይኖርበታል። የሕዝብ ድርጅቱ ማስታወቂያው በአግባቡ መተርጎሙንና ወላጆችም በአግባቡ የተረዱት መሆኑን ለማረጋገጥ የማስታወቂያውን ትርጉም ማስቀመጥ አለበት።

የትውልድ ቋንቋ

ወላጆች እነሱ በሚረዱት ቋንቋ መረጃ የማግኘት መብት አላቸው።

የአንግሊዝኛ ቋንቋ ችሎታው ጥቂት ከሆነ ግለሰብ ጋር በሚጠቀሙበት ጊዜ የትውልድ ቋንቋ ማለት የሚከተሉትን ነው፡-

- ይህ ሰው ብዙውን ጊዜ የሚጠቀምበት ቋንቋ ወይም ልጅም ከሆነ የልጁ ወላጆች ብዙውን ጊዜ የሚጠቀሙበት ቋንቋ፤
- ከልጁ ጋር በቀጥታ በሚገናኙበት ጊዜ ሁሉ (የልጁን ግምገማም ጨምሮ) ልጁ በቤቱ ውስጥ ወይም በሚማርበት አካባቢ ብዙውን ጊዜ የሚጠቀምበት ቋንቋ።

መስማት የሚሳነው ወይም አይነ ስውር የሆነ ሰው፣ ወይም የጽሁፍ ቋንቋ የሌለው ሰው ከሆነ የመግባቢያ ዘዴው ይህ ሰው ብዙውን ጊዜ የሚጠቀምበት ዘዴ መሆን አለበት (መስማት የሚሳናቸው ሰዎች የሚጠቀሙበት የምልክት ቋንቋ፣ የአይነ ስውራን ሥርዓተ ጽሕፈት ወይም የቃል ንግግር)።

ወላጆች የልጃቸውን የተሞላ አይኤፍኤስፒ ወይም አይኤፒ ወደ መጀመሪያ ቋንቋቸው እንዲተረጎም መጠየቅ ይችላሉ። በወላጆች የሚነገረው ቋንቋ በአካባቢው ካለው የትምህርት ስርዓት ባለው የተማሪው ብዛት ውስጥ ከ (10%) በላይ የሚነገር ከሆነ፣ የሚመለከታቸው የትምህርት ቤት ሰራተኞች ለወላጆቹ የተተረጎመውን ዶክመንት ከተጠየቁበት ቀን በ 30 ቀናት ውስጥ ማቅረብ አለባቸው። ይህ የአንድ ፕሮሰንት ትርጉም መጠየቅ በዚህ ዶክመንት የሰምምነት አንቀጽ ውስጥም ተጠቅሷል።

ኢሜል

አማራጭ ካለ ወላጆች ማስታወቂያዎች በኢሜል እንዲደርሳቸው ማድረግ ይችላሉ። አንድ የሕዝብ ድርጅት ወላጆች ሰነዶች በኢሜል እንዲደርሳቸው አማራጭ የሚሰጥ ከሆነ የሚከተሉት በኢሜል እንዲደርስዎት ማድረግ ይችላሉ፡-

- የቅድሚያ ማስታወቂያ፤
- የሥርዓት መከላከያ ማስታወቂያ፤ እና
- የፍትህ ሂደትን የሚመለከቱ ማስታወቂያዎች።

ቅድሚያ የጽሑፍ ማስታወቂያ

ወላጆች አንድ የሕዝብ ድርጅት የልጃቸውን አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች ወይም ልዩ ትምህርት ጉዳይ በተመለከተ የሚያደርጋቸውን ድርጊቶች በጽሑፍ የማግኘት መብት አላቸው።

ማስታወቂያ:-

አንድ የሕዝብ ድርጅት የሚከተሉትን ባደረገ ቁጥር ለወላጆች የጽሑፍ ማስታወቂያ መስጠት አለበት:-

- የአንድን ልጅ የማንነት መለያ፤
- ግምገማ፤
- የትምህርታዊ መርሀ-ግብር
- የልጁ ትምህርታዊ ምደባ
- ለልጁ የሚሆን አግባብ ያለው ነጻ ሕዝባዊ ትምህርት (FAPE) አቅርቦት ወይም
- ለልጁና ለልጁ ቤተሰብ አስቀድሞ በIFSP በኩል አገልግሎቶች አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች አቅራቢ ወይም
- ለልጁ በ IEP የልዩ ትምህርት ፍላጎት እና ተያያዥ አገልግሎቶች አቅራቢ

አንድ የጽሑፍ ማስታወቂያ የወላጅ ፍቃድ የሚያስፈልገው ተግባር ከሆነ የሕዝብ ድርጅቱ የጽሑፍ ማስታወቂያ አብሮ አንድ ላይ ሊሰጥ ይችላል።

የጽሑፍ ማስታወቂያ ይዘት:-

በIFSPበኩል አገልግሎት ለሚያገኙ ሕጻናት እና ቤተሰቦች የጽሑፍ ማስታወቂያው የሚከተሉትን ማካተት አለበት፡-

- የቀረበውን ወይም ተቀባይነት ያላገኘውን እርምጃ መግለጽ
- እርምጃው የተወሰደበትን ምክንያት፤ እና
- የመከላከያ ስነ-ስርዓቶችን ማካተት አለበት።

ይህ የጽሑፍ ማስታወቂያ የሚከተሉትን ማድረግ አለበት:-

- የሕዝብ ድርጅቱ ያነሳሳው/ያነሳሳቸው ወይም ውድቅ ያደረገው/ያደረጋቸው ድርጊት/ቶች ማብራሪያ መስጠት፤
- የሕዝብ ድርጅቱ ድርጊቱን/ድርጊቶቹን ለመፈጸም ወይም ለመቃወም ምን እንዳነሳሳው የሚገልጽ ማብራሪያ፤
- የሕዝብ ድርጅቱ ድርጊቱን/ድርጊቶቹን ለመፈጸም ወይም ለመቃወም የወሰነበትን እያንዳንዱን የግምገማ ሂደት፣ ቴስት፣ መዝገብ ወይም ሪፖርት የሚያብራራ መግለጫ፤
- ወላጆች IDEA ውስጥ በሚገኙ የሥርዓት መከላከያ አቅርቦት መሠረት መብቶች እንዳላቸው የሚገልጽ መግለጫ፤
- የሕዝብ ድርጅቱ የሚፈጽመው ወይም የሚቃወመው ድርጊት ለግምገማ የሚተላለፍ የመጀመሪያ ድርጊት ካልሆነ ወላጆች የሥርዓት መከላከያ ቅጂ የሚያገኙበትን መንገድ መናገር፤
- ወላጆች IDEA ን ለመረዳት እርዳታ የሚያገኙባቸውን ምንጮች ማካተት፤
- የልጁ የግል የትምህርት መርሀ-ግብር የግል ቤተሰብ አገልግሎት ዕቅድ(IFSP) ወይም የግል ትምህርት ፕሮግራም (IEP)ቡድን ያያቸውን አማራጮች ማብራራትና በምርጫዎቹ ተቃውመው የተተውበትን ምክንያቶች መንገር፤ እንዲሁም
- የሕዝብ ድርጅቱ ድርጊቱን ለመፈጸም ወይም ለመቃወም የተጠቀመባቸውን ምክንያቶች ማብራሪያ ማቅረብ።

ስምምነት

የወላጅ ስምምነት:

የሕዝብ ኤጀንሲ የቅድሚያ እርዳታን እና የልዩ የትምህርት ፍላጎት እና ተያያዥ አገልግሎቶችን ከመስጠት በፊት ልጁን ለቅድሚያ እርዳታ እና ለልዩ የትምህርት ፍላጎት እና ለተያያዥ አገልግሎቶች የዳሰሳ ጥናት ለማድረግ የወላጅ ስምምነት ማግኘት አለበት። ወላጆች በማንኛውም ጊዜ ከስምምነት ወደ ኋላ የመመለስ መብት አላቸው። ለግምገማ የተወሰኑ በልዩ ሁኔታ ግምት ውስጥ የሚገቡ አሉ።

ስምምነት ማለት ወላጆች:

- ስምምነቱ ስለሚመለከታቸው ተግባራት ተገቢ የሆኑ መረጃዎች በሙሉ፣ በአፍ መፍቻ ቋንቋቸው ወይም በሌላ የግንኙነት መንገድ ሙሉ በሙሉ ሲነገራቸው፤
- ግንዛቤ ሲኖራቸው እና ስምምነታቸው የሚመለከታቸውን ተግባራት እንዲከናወኑ በጽሑፍ ስምምነታቸው ሲገልጹ እና ስምምነቱም ያን ተግባራት ሲገልጽ እንዲሁም የሚለቀቁ መዝገቦቹ (ካሉ) እና ለማን እንደሚለቀቁ ሲገለጹ፤ እና
- ስምምነታቸው የሰጡት በበጎ ፈቃደኝነት ላይ ተመስርቶ እንደሆነ እና በማንኛውም ሰዓት ሊታጠፍ እንደሚችል ሲገነዘቡ ነው።

ውላጆቹ ስምምነታቸው ካነሱ፣ የሕዝብ ኤጀንሲ ስምምነቱን በወሰደበት ጊዜ እና ስምምነቱ በተነሳበት መካከል ባለው ጊዜ የተከናወኑ ተግባራትን አይሰርዝም።

ወላጅ ልጃቸው የልዩ ትምህርት ፍላጎት እና ተያያዥ አገልግሎቶች ከተሰጠው በኋላ ልጃቸው የልዩ የትምህርት ፍላጎት አገልግሎቶችን ከመውሰድ ስምምነቱን በጽሑፍ ከሰጠ፣ ስምምነቱ ከመሰረዙ የተነሳ የሕዝብ ኤጀንሲ ልጁ የወሰደውን የልዩ የትምህርት ፍላጎት እና ተያያዥ አገልግሎቶችን በተመለከተ መረጃውን ለማስወገድ የልጁን የትምህርት ውጤቶችን ለማስተካከል አይገደድም።

በ IFSP በኩል ለሚሰጥ አገልግሎት የወላጅ ስምምነት

የሚከተሉት ከመደረጋቸው በፊት ወላጅ የተነገራቸውን ስምምነት በጽሑፍ መስጠት አለበት፡

- ሁሉም የመለያ መንገዶች፣ ግምገማዎች፣ እና የልጁ እና የወላጁ የዳሰሳ ጥናቶች
- አስቀድሞ እርዳታ የማድረግ አገልግሎቶችን መስጠት እና ተጨማሪ የዳሰሳ ጥናቶች መጀመር
- በጽሑፍ ስምምነት ካልተሰጠ፣ የአከባቢው የአመራሪ ኤጀንሲ ወላጅ የሚከተለው እንዲያደርግ ተገቢውን ጥረት ማድረግ አለበት፤
 - የግምገማው እና የዳሰሳ ጥናቱን ባሕርያትን በተመለከተ ወይም ስለሚሰጠው አገልግሎት ብቁ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ማረጋገጥ
 - በጽሑፍ ስምምነት ካልተደረገ በስተቀር፣ ልጁ ግምገማ ወይም የዳሰሳ ጥናት ወይም አገልግሎቶችን እንደሚገኝ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ለማረጋገጥ

ለ IFSP አገልግሎቶች ብቻ የወላጅ እምቢታ መብት፡-

የአንድ ብቁ ልጅ ወላጅ ማናቸውንም የአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች እርሳቸው፣ ልጃቸው ወይም ሌላ የቤተሰብ አባላት መቀበል ወይም አለመቀበላቸውን መወሰን ይችላሉ። ይህንንም አገልግሎት መጀመሪያ ተቀብለው በኋላ አልፈውም ቢሉ ሌሎች የአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶችን አያስተጓጉሉም። ወላጅ ዕድሜው ሶስት ወይም ከዛ በላይ ለሆነው ልጅ የአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች መቀጠል ቢፈልግ፣ የትምህርት ክፍል መካተት አለበት። ወላጅ የትምህርት ክፍሉን ካልፈለገ፣ የአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶችን ለማግኘት ብቃት የለውም።

የመጀመሪያውን ግምገማ ለማድረግ የወላጅ ስምምነት፡-

አንድ የሕዝብ ድርጅት አንድ ልጅ ለአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች ወይም ለልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎት ብቁ መሆኑን የመጀመሪያ ግምገማ ከማድረግ በፊት የሕዝብ ድርጅቱ የሚከተሉትን ማድረግ አለበት፡-

- ለወላጆች ስለ ድርጊቱ አቅርቦት በጽሑፍ የቅድምያ ማስታወቂያ መስጠት፣ እንዲሁም
- የወላጅ ስምምነት ማግኘት።

የሕዝብ ድርጅቱ የአንድ ልጅ አእምሮ ወይም አካል ጉዳት ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ያስፈልገዋል ብሎ ለመወሰን የሚያስፈልገውን ግምገማ ለማድረግ ተረድተው የሰጡትን ስምምነት ለማግኘት ተገቢ ጥረት ማድረግ አለበት።

አንድ ወላጅ ለመጀመሪያ ግምገማ ስምምነት ሰጠ ማለት የሕዝብ ድርጅቱ አስቀድሞ ችግር ወይም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ለልጁ መስጠት እንዲጀምርም ስምምነት ሰጠ ማለት አይደለም።

ለአገልግሎቶች የወላጅ ስምምነት፡-

አንድ የሕዝብ ድርጅት ለአንድ ልጅ ለመጀመሪያ ጊዜ አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ከመስጠቱ በፊት ተረድተው የሰጡት ስምምነት ለማግኘት ተገቢ ጥረቶች ማድረግ አለበት።

ወላጆቹ የሚከተሉትን ካደረጉ የሕዝብ ድርጅቱ የግልግል ወይም የፍትህ ሂደቶችን ተጠቅሞ ስምምነት ማግኘት ወይም የልጁ ወላጆች ስምምነት ሳይሰጡ የልጁ የIFSP ወይም የIEP ቡድን በሰጠው ምክር መሠረት ልጁ አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች እንዲያገኝ ፍርድ መጠቀም የለበትም።

- ልጃቸው አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች እንዲያገኝ ስምምነት አልሰጥም ካሉ፣ ወይም
- ለመጀመሪያ ጊዜ ልጁ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች እንዲያገኝ ስምምነት እንዲሰጡ ተጠይቀው መልስ ሳይሰጡ ከቀሩ።

ወላጆች ልጃቸው ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች እንዲያገኝ የመጀመሪያ ስምምነት አልሰጥም ካሉ፣ ወይም ወላጆች ስምምነት እንዲሰጡ ተጠይቀው መልስ ሳይሰጡ ከቀሩ፣ የሕዝብ ድርጅቱ፡-

- የነጻ ተገቢ ሕዝባዊ ትምህርት (FAPE) ለልጃቸው እንዲኖር ማድረግ ያለባቸውን ግዴታ ሕግ አልጣሱም፣ እንዲሁም
- ለልጃቸው የግል ቤተሰብ አገልግሎት ዕቅድ (IFSP) ስብሰባ ወይም የግል የትምህርት መርሀ-ግብር (IEP) ስብሰባ የማድረግ ወይም ለልጃቸው IFSP/IEP የማዳበር ግዴታ የለበትም።

አገልግሎቶችን ለማግኘት የተሰጠ የወላጅ ስምምነትን መሰረዝ፡-

የአንድ ልጅ ወላጅ የሕዝብ ድርጅቱ መጀመሪያ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ማቅረብ ከጀመረ በኋላ በማንኛውም ጊዜ ለልዩ ትምህርት እና ተዛማጅ አገልግሎቶች አቅራቢ ቀጣይነት የሰጠውን ስምምነት በጽሑፍ ከሰረዘ፣ የሕዝብ ድርጅቱ፡-

- ስምምነት ስለተሰረዘ፣ የሕዝብ ድርጅቱ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ልጁ እንዳገኘ የሚያሳይ ማንኛውንም ሰነድ ከመዘገብ የመሰረዘ ግዴታ የለበትም፣
- ለልጁ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች መስጠት መቀጠል የለበትም ግን ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ማቅረብ ከማቆሙ በፊት፣ ወላጅ በጽሑፍ ሁሉም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች እንዲቆም ያቀረበው ጥያቄ እንደደረሰው በቅድሚያ በጽሑፍ ማስታወቂያ ለወላጅ መስጠት አለበት፣
- ግልግል ወይም የፍትሕ ሂደት ተጠቅሞ ስምምነትን ማግኘት ወይም አገልግሎቶቹ ለልጁ እንዲሰጡ ማስፈረድ አይችልም፣
- ለልጁ ከዚህ በኋላ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች መስጠት ስላልቻለ FAPE የመስጠቱን ግዴታ አላሟላም ተብሎ ቅጣት አይደርስበትም፣ እንዲሁም
- ከአሁን በኋላ ለልጁ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ለማቅረብ የIEP ቡድን ስብሰባ መጥራት ወይም ለልጁ IEP ማዘጋጀት አይጠበቅበትም።

ስምምነትን መሰረዝ የሕዝብ ድርጅቱ ስምምነቱ በደረሰውና ስምምነቱ ከመሰረዙ መካከል ያለው ጊዜ ላይ የተከሰተ ድርጊትን አይሰርዝም።

ለ IFSP ልጆች ብቻ ለዳግም ግምገማዎች የወላጅ ስምምነት፡-

የሕዝብ ድርጅቱ አዲስ የግል ግምገማዎች ለልጁ ከማኪያሄዱ በፊት፣ የሕዝብ ድርጅቱ የሚከተሉትን በግልጽ ካላሳየ በስተቀር ተረድተው የሰጡትን ስምምነት ማግኘት አለበት። ወላጅ ስምምነቱን ካልሰጠ፣ የሚመራው ኤጀንሲ ወላጆች የሚከተሉትን እንዲያደርጉ ለማረጋገጥ ተገቢውን ጥረት ማድረግ አለበት፡

- በልጁ ላይ ሊደረግ የቀረበው የግምገማውን እና የዳሰሳውን ጠባይ በትክክል መረዳታቸውን ማወቅ
- ስምምነት ካልተሰጠ በስተቀር ልጁ ግምገማ እና የዳሰሳ ጥናት ሊወሰድበት እንደማይችል መረዳታቸውን

አዲስ ግምገማዎች ለማድረግ ወላጆች ስምምነት አልሰጥም ካሉ፣ የሕዝብ ድርጅቱ በስራው ላይ ግልጽና የፍትህ ሂደትን ተጠቅሞ የወላጆችን እምቢታ

ማሰሻር አይችልም፡-ለ IEP ልጆች እና ወጣቶች ለዳግም ግምገማዎች የወላጅ ስምምነት፡-

የሕዝብ እጅጋሰው ልጁን በግሉ ከመገምገም እና የዳሰሳ ጥናት ከማድረግ በፊት የተነገረ ስምምነት ማግኘት አለበት፣ ካልሆነ ግን ኤጀንሲው የሚከተለውን ማሳየት አለበት፡

- ለዳግም ግምገማ የወላጅን ስምምነት ለማግኘት ተገቢ የሆነውን መንገድ መሄድ አለበት፡
- ወላጅ መልስ አልሰጠም

ለአዲስ ግምገማ ወላጅ ስምምነት ለመስጠት ፈቃደኛ ካልሆነ፣ የሕዝብ ኤጀንሲ ምንም እንኳን ግደታው ባይሆንም፣ የወላጅን እምቢታ በመግታት ስምምነት ለማግኘት የሕግ ሂደቶችን በመከተል የወላጅን እምቢታ ማስወገድ ይችላል። በመጀመሪያ ጊዜ በነበረው ግምገማ እንደነበረው፣ የሕዝብ ኤጀንሲ አዲስ ግምገማ ለማድረግ የሚደረገው ፍጫ ከተቋረጠ፣ በ IDEA ሥር ያለውን ሕግ መጣስ የለበትም።

የወላጅ ስምምነትን ለማግኘት የተደረጉ ተገቢ ጥረቶችን መመዘዝ፡-

አንድ የሕዝብ ድርጅት አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶችን ለመስጠት፣ ዳግም ግምገማ ለማድረግና በመንግሥት አሳዳጊነት ሥር ያሉ የልጆችን ወላጆች የመጀመሪያ ግምገማ ለማድረግ ስምምነት ለማግኘት ያደረጋቸውን ተገቢ ጥረቶች መዘግቦ በስነድ መያዝ አለበት።

ስነዱ የሕዝብ ድርጅቱ የወላጅ ስምምነት ለማግኘት ያደረጋቸውን የሚከተሉት ዓይነት ሙከራዎች ፊት ለፊት ማካተት አለበት፡-

- የተደወሉ የተሞከሩ የስልክ ጥሪዎች ዝርዝርና ውጤታቸው፣
- ለወላጆች የተላኩ የደብዳቤ ግልባጮችና ምንም ዓይነት ምላሾች፣ እንዲሁም
- የወላጅ ቤት ወይም ሥራ ላይ የተደረጉ ጉብኝቶች የዝርዝር ፊት ለፊትና ውጤታቸው።

ሌሎች ለስምምነት መሟላት ያለባቸው ነጥቦች፡-

የወላጅ ስምምነት በሕዝብ ድርጅት ፊት መቅረብ አስፈላጊ ያልሆነባቸው ግዜዎች፡-

- የልጅዎን ግምገማ ወይም ዳግም ግምገማ ለማድረግ ኗሪ መረጃን ሲገመግሙ፣ ወይም
- ለሁሉም ልጆች የሚሰጥ ፈተና ወይም ሌላ ግምገማ ለልጅዎ ሲሰጥ፣ ከልጆች ወላጆች ሁሉ ፈተናው ወይም ግምገማው ከመሰጠቱ በፊት ስምምነት የሚያስፈልግ ካልሆነ በስተቀር።

የሕዝብ ድርጅቱ ወላጅ ለአንድ አገልግሎት ወይም ድርጊት ስምምነት አልሰጥም ያለበትን እምቢታ ተጠቅሞ ወላጁን ወይም ልጁን ከሌላ አገልግሎት፣ ጥቅማጥቅም ወይም ድርጊት መከልከል አይችልም።

አንድ ወላጅ ልጃቸውን የግል ትምህርት ቤት ውስጥ በራሱ ወጪ ቢያስመዘግብ፣ የሚከተሉት ከተከሰቱ የሕዝብ ድርጅቱ በሽምግልና የሚደረግ ግልግልን ወይም የፍትህ ሂደትን ተጠቅሞ የልጁን ብቃት መገምገም አይችልም እንዲሁም ልጁ ተገቢ አገልግሎቶች እንዲያገኝ የማድረግ ግዴታ የለበትም፡-

- ወላጁ ልጁ የመጀመሪያ ግምገማ ወይም ዳግም ግምገማ እንዲያገኝ ስምምነት አልሰጠም፣ ወይም
- ወላጁ ስምምነት እንዲሰጥ ተጠይቆ መልስ ካልሰጠ።

አይዲኤኤ (IDEA) የወላጅ ስምምነት ከሚጠይቅባቸው (የመጀመሪያ ግምገማ፣ የመጀመሪያ የአገልግሎቶች አቅርቦት፣ እና የድጋሚ ግምገማ) ተግባራት ውጪ፣ የሜሪላንድ ህግ የሚጠይቀው የአይኤ.ፒ (IEP) ቡድን የሚከተሉትን ለማድረግ ካቀደ የወላጅን የጽሁፍ ስምምነት ማግኘት አለበት፡

- ወደሜሪላንድ ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ዲፕሎማ ከፊደት የማይሰጥ የአማራጭ የትምህርት ፕሮግራም ላይ ህጻኑን ማስመዘዝ፤
- ከግዛቱ የአማራጭ ሥርዓት ትምህርት ጋር የተጣጣመውን የአማራጭ ትምህርት ግምገማን ህጻኑን ማስታወቅ፤ ወይም
- COMAR 13A.08.04.05 ላይ እንደተገለጸው የህጻኑን ጸባይ ለማስተካከል ግደባን ወይም ተገልጦ መቆየትን በአይኤ.ፒው (IEP) ላይ ማካተት።

ከላይ ለተጠቀሱት ተግባራት ወላጁ የጽሁፍ ስምምነት ካቀረበ፣ የአይኤ.ፒ (IEP) ቡድኑ ለወላጅ የጽሁፍ የስምምነት መብታቸውን የሚገልጽ ከአይኤ.ፒ (IEP) ቡድን ስብሰባ ከአምስት (5) የስራ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ መላክ አለባቸው፤ ይህም የሚከተሉትን ለማስታወቅ ነው፡

- ወላጅ የተጠቀሱትን ተግባራትን በተመለከተ ለመስማማት ሆነ ለለመስማማት መብት እንዳለው፤ እና
- ከአይኤ.ፒ (IEP) ቡድን ስብሰባ በሁለት ባሉት አስራ አምስት (15) የስራ ቀናት ውስጥ ወላጅ የመስማማት ወይም ያለመስማማት ደብዳቤ ካቀረበ፣ የአይኤ.ፒ (IEP) ቡድኑ የተጠቀሱትን ተግባራት ስራ ላይ ያውላል።

ከላይ የተጠቀሱትን ማንኛውንም ተግባር ወላጅ ካልተስማማ፣ የአይ.ኢ.ፒ (IEP) ቡድኑ ጉዳዩን ለመፍታት በትምህርት አንቀጽ 8-413 (ድርድር ወይም የይግባኝ ሂደት) የተቀመጠውን የአክል አፈታት አማራጮችን ሊጠቀም ይችላል።

ምትክ ወላጆች

የአካባቢው መሪ ኤጀንሲ ወይም የአካባቢ ትምህርት ዘዴ በሚከተሉት ሁኔታዎች ብቁ ለሆነ ልጅ ምትክ ወላጅ መመደብ አለበት፡

- ወላጁ መታወቅ ካልቻለ፤
- ምክንያታዊ ከሆነ ጥረት በኋላ የሕዝብ ትምህርት ቤቱ የልጁን ወላጅ ማግኘት ካልቻለ፤ ወይም
- ልጁ በሜሪላንድ ግዛት ጥላ ስር ያለ ከሆነ፡፡

ለምትክ ወላጅነት ለመሆን መስፈርቶች፡

- ከልጁ ጋር የጥቅም ግጭት የሌለበት፤
- ልጁን ለመወከል የሚያስችል በቂ ዕውቀት እና ክህሎት መኖሩ፤
- የግዛቱ ወይም በልጅነት ጊዜ ጣልቃ ገብ ዕርዳታ አገልግሎት ላይ የተሰማራ አገልግሎት ሰጪ ወይም ሌላ ከልጁ ወይም ከልጁ ቤተሰቦች ጋር በአገልግሎት አሰጣጥ የተገናኘ ድርጅት ስራተኛ ያልሆነ፤
- አንድ ሰው ምትክ ወላጅ ለመሆን በሕዝብ ድርጅት ስለተከፈለው ብቻ የኤጀንሲ ስራተኛ ነው ተብሎ አይወሰድም፡፡

የአካባቢው መሪ ኤጀንሲ ወይም የአካባቢ ትምህርት ዘዴ ስለ ምትክ ወላጅ ምደባ የግዛቱን የትምህርት ቤቶች ሃላፊ ወይም ተወካዩን ማሳቀቅ አለበት፡፡

ምትክ ወላጅ ከሚከተሉት ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ሁሉ ልጁን መወከል አለበት፡

- ልጁን መገምገም እና መከታተል፤
- የልጁን IEP አገልግሎት ዕድገት መከታተል፤ አመታዊ እና ጊዜያዊ ግምገማዎችን ይጨምራል፤
- የልጁን IEP ማዘጋጀት፣ መከለስ እና ማሻሻል፤
- ለልጁ እና ለወላጆቹ በ IEP አገልግሎት በኩል የልጅነት ጊዜ ጣልቃ ገብ እርዳታ አገልግሎቶችን ቀጣይ አቅርቦት
- ልዩ ትምህርት እና ከIEP ጋር የተያያዘ አገልግሎቶችን ማቅረብ፡፡

በግዛቱ ጥበቃ ስር ላሉ ሕጻናት መነሻ ግምገማ ልዩ ደንቦች

አንድ ህጻን በግዛቱ ጥበቃ ስር የሚገኝ ከሆነ እና ከወላጆቹ/ቿ ጋር የምይኖር ከሆነ፣ በሚከተሉት ሁኔታዎች ጊዜ የህዝብ ድርጅቱ ለመነሻ ግምገማው ልጁ ከአካል ጉዳት ጋር የሚኖር መሆኑን አለመሆኑን ለመወሰን የወላጅ ስምምነት አያስፈልገውም፤

- ምክንያታዊ የሆነ ጥረት አድርጎ ቢሆንም የልጁን ወላጆች ማግኘት ካልቻለ፤
- በግዛቱ ህግ ምክንያት የወላጁ መብት ተቋርጦ ከሆነ፤ ወይም
- አንድ ዳኛ የትምህርት ጉዳዮች ላይ መወሰንን እና ለመጀመሪያ ጊዜ ግምገማ ስምምነት የመስጠት መብት ከወላጅ ሌላ ለሆነ ግለሰብ አስተላልፎ ከሆነ፡፡

በግል የሚደረግ የትምህርት ግምገማ

አንድ ወላጅ የሕዝብ ድርጅት በፈጸመው ግምገማ የማይሰማ ከሆነ፣ ወላጁ ለሕዝብ ድርጅቱ በማይሠራ ሰው ልጁን የማስገምገም መብት አለው። .

ፍቺዎች፡-

- በግል የሚደረግ የትምህርት ግምገማ ማለት፣ የልጁ ትምህርት ኃላፊነት ላለበት የሕዝብ ድርጅት ተቀጥሮ የማይሠራ፣ ሌላ ብቁ ሠራተኛ ያደረጋቸው ቴስቶችና የግምገማ ሂደቶች ናቸው። እንዲሁም
- የሕዝብ ወጪ ማለት የሕዝብ ድርጅቱ የግምገማ ወጪውን በሙሉ ይከፍላል ወይም ግምገማው የሚሰጠው በወላጆች ወጪ እንዳይሆን ያረጋግጣል።

ከዚህ በታች ባሉት ሂደቶች መሠረት ወላጆች ለልጃቸው በ IDEA ሥር ለልጃቸው በግል የሚሰጥ የትምህርት ግምገማ የማግኘት መብት አላቸው፡፡ የሕዝብ ድርጅቱ የግል ግምገማ ጥያቄ በቀረበለት ጊዜ፣ ለወላጆቹ ስለሚከተሉት ነጥቦች መረጃ ይሰጣል፡-

- በግል የሚሰጥ የትምህርት ግምገማ የት ሊገኝ እንደሚችል፤ እንዲሁም
- ስለ ግል የትምህርት ግምገማ የሕዝብ ድርጅቱ ያለውን መመዘኛዎች።

የሕዝብ ድርጅት መመዘኛዎች፡-

አንድ የግል የትምህርት ግምገማ በሕዝብ ወጪ የሚደረግ ከሆነ፣ የግል የትምህርት ግምገማውን ለማግኘት የሚጠቀሙ መመዘኛዎች፣ ግምገማው የሚሰጥበት ቦታና የፈታኙን ብቃት ጨምሮ፣ የሕዝብ ድርጅቱ ራሱ ግምገማን ሲያነሳሳ ከሚጠቀሙበት መመዘኛዎች ጋር አንድ ዓይነት መሆን አለበት፤ እነዚህ መመዘኛዎች ወላጁ የግል የትምህርት ግምገማ የማግኘት መብቱ ጋር አብረው መሄድ አለባቸው። ከዚህ በላይ ከተገለጹት መመዘኛዎች በስተቀር በሕዝብ ወጪ የሚደረግ የግል የትምህርት ግምገማ ከማግኘት ጋር በተያያዘ የሕዝብ ድርጅቱ የቅድመ-ሁኔታዎችና የጊዜ ገደቦች ጫና መፍጠር አይችልም።

በሕዝብ ወጪ የሚደረግ ግምገማ ጋር የተያያዘ የወላጅ መብት፡-

ወላጆች የሕዝብ ድርጅት በሰጠው ግምገማ የማይሰማሙ ከሆነ በሕዝብ ወጪ የሚደረግ የግል ትምህርታዊ ግምገማ የማግኘት መብት አላቸው። ወላጆች የግል ትምህርታዊ ግምገማ በሕዝብ ወጪ እንዲደረግላቸው ጥያቄ ካቀረቡ፣ የሕዝብ ድርጅቱ አላስፈላጊ መዘግየት ሳያደርግ ከሚከተሉት አንዱን የሚደረግ ግዴታ አለበት፡-

- ግምገማው ተገቢ መሆኑን ለማሳየት የፍትህ ሂደት እንዲደረግ ማነሳሳት፣ ወይም
- የሕዝብ ድርጅቱ በችሎት ፊት ቀርቦ ወላጆቹ ያገኙት ግምገማ የሕዝብ ድርጅቱን መመዘኛዎች የማያሟላ እንደሆነ በግልጽ ካላሳየ በስተቀር፣ የግል ትምህርታዊ ግምገማ በሕዝብ ወጪ መሰጠቱን ማረጋገጥ።

የሕዝብ ድርጅቱ የፍትህ ሂደት አነሳስቶ ፍርድ የሕዝብ ድርጅቱ ግምገማ ተገቢ ነው የሚል ከሆነ፣ ወላጆች በግል የሚሰጥ ይትምህርት ግምገማ የማግኘት መብታቸው አሁንም የተጠበቀ ቢሆንም በሕዝብ ወጪ ግን ሊሆን አይችልም።

ወላጆች የግል ትምህርታዊ ግምገማ እንዲደረግላቸው ጥያቄ ካቀረቡ፣ የሕዝብ ድርጅቱ የሕዝብ ግምገማውን ወላጆች የተቃወሙበትን ምክንያት ሊጠይቅ ይችላል። ሆኖም የወላጅ ማስረጃ አስፈላጊ አይደለም፣ የሕዝብ ድርጅቱን በሕዝብ ወጪ የሚደረገውን የግል ትምህርታዊ ግምገማ ለማቅረብ ወይም የሕዝብ ድርጅቱን ግምገማ በችሎት ፊት ቀርቦ ለማስረዳት አነሳሽነት ለመውሰድ አላስፈላጊ መዘግየት ማሳየት የለበትም።

በወላጅ አነሳሽነት የሚደረግ ግምገማ፡-

ወላጆች ምንጊዜም ቢሆን የግል ትምህርታዊ ግምገማን፣ እራሳቸው በግላቸው ከሚመርጡት የሰለጠነ ባለሙያ በራሳቸው ወጪ የማግኘት መብት አላቸው። የIFSP/IEP ቡድኑም፣ ለልጁ መቅረብ በሚገባው FAPE ላይ ውሳኔ በሚያስተላልፍበት ወቅት፣ በወላጆች አነሳሽነት፣ በወላጆች የግል ወጪ፣ ከተደረገው ግምገማ የተገኘውን መረጃ፣ ግምገማው የሕዝብ ድርጅቱን መስፈርቶች የሚያሟላ ከሆነ፣ ማጤን ይኖርበታል። እንደዚሁም ደግሞ፣ በወላጆች የግል አነሳሽነት የተደረገው የግል የግምገማ ውጤት የተጠቃሹን ልጅ ጉዳይ በሚመለከት የፍትህ ሂደት ላይ በማስረጃነት ሊቀርብ ይችላል።

ግምገማ በአስተዳደር ሕግ ዳኛ (ALJ) እንዲደረግ ስለመጠየቅ፡-

አንድ የአስተዳደር ሕግ ዳኛ (ALJ) ከአስተዳደር ችሎት ቢሮ (OAH) ጋር አብሮ በመሆን አንድ ይግል ትምህርታዊ ግምገማ በችሎት ላይ የሚሰማ ጉዳይ አካል ሆኖ እንዲቀርብ ከጠየቀ፣ ግምገማው የሚካሄደው በሕዝብ ወጪ መሆን ይኖርበታል።

መረጃን በግልና በምስጢር ስለመያዝ

ወላጆች የልጃቸውን ፊርማዎች የማየትና ፊርማዎች ስህተት አለው ብለው ካሰቡ የሕዝብ ድርጅቱ ፊርማዎች እንዲያስተካክል የመጠየቅ መብት አላቸው። ወላጆች የልጃቸውን መረጃ በተመለከተ በግልጽ ለማሳየት ስምምነት የመስጠት መብት ያላቸው ሲሆን፣ ስምምነት መስጠት የማያስፈልግባቸው አንዳንድ ሁኔታዎች አሉ። ወላጆች የልጃቸውን አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ትምህርታዊ ፊርማዎች የሕዝብ ድርጅቱ በግልና በምስጢር ይይዝልኛል ብሎ የመጠበቅና የልጃቸው ትምህርታዊ መረጃ አላስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ወይም ከጥቅም ውጪ ሲሆን እንዲደመሰሰላቸው የሕዝብ ድርጅቱን የመጠየቅ መብት አላቸው።

ፍቺዎች፡-

ድምሰሳ ማለት፣ የአንድን ግለሰብ ማንነት ለመለየት ያስችሉ የነበሩ ማንኛቸውም ዓይነት ግለሰባዊ መለያዎች ከአንግዲህ ወዲያ ፈጽሞ ሊታወቁ እንዳይችሉ አድርጎ መደምሰስ ወይም ማጥፋት ማለት ነው።

የትምህርት ፊርማዎች ማለት፣ “የትምህርት ፊርማዎች” በሚለው 34 C.F.R. ክፍል 99 ፍቺ (የቤተሰብ የትምህርት መብትና የመረጃው ምስጢራዊነት [FERPA] የ1974 ድንጋጌ) ሥር የተመለከቱ ፊርማዎች፣ የአስቀድሞ ችግር መፍቻ ፊርማዎችን ጨምሮ ማለት ነው።

ተሳታፊ ድርጅት ማለት፣ በ IDEA ክፍል C ወይም ክፍል B ሥር በተመለከተው መሠረት፣ የግለሰባዊ መለያ መረጃዎችን የሚሰበስብ፣ አጠናቅቆ የሚይዝ፣ ወይም የሚጠቀም፣ ወይም እነዚህን መረጃዎች ለማግኘት የሚቻልበት ማንኛውም ድርጅት ወይም ተቋም ማለት ነው።

ግለሰባዊ መለያ መረጃዎችም የሚከተሉትን ያጠቃልላሉ፡-

- የልጅ ስም፣ የወላጆች ስም፣ ወይም ሌላ የቤተሰብ አባል ስም፣
- የልጁ መኖሪያ አድራሻ፣
- ግለሰባዊ መለያ፣ ለምሳሌ የልጁ ሶሻል ሴክዩሪቲ ቁጥር፣ ወይም
- የልጁን ማንነት በሚዛናዊ አርግጠኝነት ለመለየት የሚያስችሉ የግለሰባዊ መግለጫዎች ዝርዝር ወይም ሌሎች መረጃዎች።

መከላከያዎች፡-

እያንዳንዱ ተሳታፊ ድርጅት፣ የግለሰቦችን ግላዊ መለያ መረጃዎችን ሲሰበስብ፣ አጠናቅቆ ሲያስቀምጥ፣ ለሌሎችም ሲያስተላልፍ፣ መረጃዎቹንም ሲደመሰስ/ሲያጠፋቸው፣ ምስጢራዊነታቸውን በጥንቃቄ ይጠብቃል። የግላዊ መለያ መረጃዎችን በጥንቃቄ ለመጠበቅ እንዲያስችለውም፣ የሕዝብ ድርጅቱ ከድርጅቱ አንዱን ባለሥልጣን በዚህ ሥራ በኃላፊነት ላይ ይመድባል። ከነዚህ የመከላከያ ሥርዓቶች መሰናዶዎች በተጨማሪም፣ የፌዴራላዊና ክፍለ ግዛታዊ ሕጎችና ደንቦችም እንደዚሁ የትምህርት ፊርማዎችን ደህንነት መጠበቅን ለማረጋገጥ ቁጥጥር ያደርጋሉ። ግለሰባዊ መለያን የሚያገለግሉ መረጃዎችን የሚሰበስቡ፣ ወይም መረጃዎቹን የሚጠቀሙ፣ የሕዝብ ድርጅቱ ሠራተኞች የሆኑ ሁሉ፣ እነዚህን የግል መለያ መረጃዎችን ጥብቅ ምስጢራዊነት ለመጠበቅ የግዛታዊ ፖሊሲዎችንና አፈጻጸማዊ ሂደታቸውን አስመልክቶ ተገቢውን ስልጠና ማግኘት ይኖርባቸዋል። እያንዳንዱ ተሳታፊ ድርጅት፣ ለሕዝብ ቁጥጥር በሚያመች መልኩ፣ ግለሰባዊ መለያነት ከሚያገለግሉ መረጃዎች ጋር ግንኙነት የሚኖራቸውን ሠራተኞቻቸውን ስምና የሥራ ኃላፊነት ዝርዝር በግልጽ መዘግየት ያስቀምጣሉ።

ስምምነት፡-

በ IDEA ሥርዓት በተደነገገው መሠረት፣ የግለሰባዊ መለያ መረጃዎችን የሚሰበስቡና የሚጠቀሙ የተሳታፊ ድርጅቶች አፈሰላዊ (የታወቁ) ሠራተኞች ውጪ፣ ወይም በ IDEA ሥርዓት በተመለከተው መሠረት የአንድን የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ተማሪ የ FAPE ፍላጎቶችን ማጠጋጠንና ማሟላትን ከሚመለከት ውጪ በሆነ መልኩ፣ የግላዊ መለያ መረጃዎችን ይፋ ከማድረጋቸው በፊት የወላጆችን የስምምነት ፈቃድ ማግኘት ይጠበቅባቸዋል። አንድን ልጅ ወደ ሕግ ፊት ማቅረብንና በአንድ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ተማሪ በተፈጸመ የወንጀል ድርጊት ሪፖርት መሠረት፣ በሕግ አስከፊዎችና በዳኝነት ባለስልጣናት የሚወሰድ እርምጃን በተመለከተም፣ ሪፖርቱን የማስተላለፍ ጉዳይ በ FERPA የተፈቀደ እስከሆነ ድረስ፣ የወላጅ ፈቃድን መጠበቅ የግድ አይሆንም።

በ FERPA ሥርዓት የተፈቀደ እስካልሆነ ድረስ፣ አንድ የሕዝብ ድርጅት፣ ከወላጅ ስምምነት ውጪ የግለሰባዊ መለያ መረጃን ከትምህርት ፊርማ ውስጥ በማውጣት ለተሳታፊ ድርጅቶች ሊሰጥ አይችልም። መንግሥት ያወጣቸው ፖሊሲዎች ሥርዓታዊ መመሪያዎች፣ ምስጢራዊነትን መጠበቅን ጨምሮ፣ በ IDEA እና FERPA መሠረት መከበራቸውን ለማረጋገጥ፣ የሚጠቀሙባቸውን ቅጣቶች ጨምሮ፣ MSDE ለሕዝብ ድርጅቶች ሥርዓታዊ መመሪያዎችን ነድፎ አዘጋጅቷል።

እያንዳንዱ የሕዝብ ድርጅት፣ የግለሰባዊ መለያ መረጃዎችን ምስጢራዊ አጠባበቅ በተመለከተ ወላጆች የተሟላ ግንዛቤ እንዲያገኙ፣ ማስታወቂያዎቹ ለወላጆች የቱን ያክል በበቂ ሁኔታ መዳረሳቸውን ለማረጋገጥ የሚያስችሉት ዝግጁ ሥርዓታዊ መመሪያዎች ሊኖሩት ይገባል። ይህም ከዚህ የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡-

- ማስታወቂያው በክፍለ ግዛቱ ውስጥ ለሚኖሩት የተለያዩ ማህበረሰቦች በትውልድ ቋንቋቸው ተዘጋጅቶ የቱን ያክል እንደተሰራጨ የሚያሳይ መግለጫ፣
- የግል መለያዎቻቸው ተመዝግቦ የተያዘላቸው ልጆችን የተጠየቁ ተጨማሪ መረጃዎች፣
- ተሳታፊ ድርጅቶች የግለሰባዊ መለያ መረጃዎችን በአግባቡ ማስቀመጥን፣ ለሌላ ሰነድ ወገን መስጠትን፣ ጠብቆ ማቆየትንና መደምሰስን በተመለከተ ሊከተሏቸው የሚገቡ ፖሊሲዎች ሥርዓታዊ መመሪያዎችን የሚያመለክት አጭር የማጠቃለያ መግለጫ፣
- ወላጅ ስምምነቱን ለመስጠት ፈቃደኛ ባልሆነበት አጋጣሚ ድርጅቱ የተጠቀመባቸውን ፖሊሲዎች ሥርዓታዊ መመሪያዎች የሚያሳይ መግለጫ፣ እና
- በ FERPA ና ደንቦችን ለማስፈጸም በሚለው በ34 C.F.R. §99 ሥርዓት የተመለከቱትን ጨምሮ፣ ይህን መረጃ በተመለከተ ወላጆችና ልጆች የሚኖራቸውን መብቶች የሚገልጽ።

ከማንኛውም ዓይነት ሙሉ፣ ከቦታና ከግምገማ እንቅስቃሴ ቀደም ብሎ ማስታወቂያው መታተም፣ ወይም በጋዜጦች፣ ወይም በሌሎች የብዙሃን መገናኛ ዘዴዎች ሁሉ በበቂ ስርጭት ለሕዝብ እንዲዳረስ ሆኖ መታወጅ ይኖርበታል።

የመጎብኘት/የመመልከት መብቶች፡-

በIFSP በኩል የልጅነት ጊዜ ጣልቃ ገብ እርዳታ አገልግሎት ለሚያገኙ ሕጻናት እና ቤተሰቦች የአካባቢ መር ኤጀንሲ ያለምንም ወጪ ለወላጆች የጀቻቸውን የልጅነት ጊዜ ጣልቃ ገብ ስርዳታ መዘገብ የመጀመሪያ ቅጂ ሊሰጣቸው ይገባል።

እያንዳንዱ የሕዝብ ድርጅት ወላጆች ልጃቸውን በሚመለከት የተሰበሰቡ፣ ተጠናቅረው የተያዙ፣ ወይም ድርጅቱ የልጁን ማንነት መለያ፣ ግምገማና የትምህርት ምደባ፣ እንደዚሁም የIFSP ዝግጅትና ሥራ ላይ ማዋል እና የልጁን የ FAPE አቅርቦት አስመልክቶ የሚጠቀሙባቸውን መረጃዎች ሁሉ አይተው እንዲመረምሩና ካስፈለገም እንዲያስተካክሉ/እንዲከልሱ ይፈቅዳል። በIFSP በኩል የልጅነት ጊዜ ጣልቃ ገብ እርዳታ አገልግሎት ለሚያገኙ ሕጻናት እና ቤተሰቦች የአካባቢ መር ኤጀንሲ ያለምንም አላስፈላጊ መዘግየት IFSPን የተመለከተ ስብሰባ፣ ወይም የመሰማት ሂደት ስብሰባ በፊት ጥያቄዎች በቀረቡለት በ10 ቀናት ውስጥ ማድረስ አለበት። ድርጅቱ ካለምንም አላስፈላጊ የጊዜ ማጓጓዣ፣ ለሚቀርቡለት ጥያቄዎች ሁሉ ምላሽ መስጠትን IFSPን ወይም IEPን በተመለከተ ከሚደረግ ስብሰባ በፊት፣ ወይም ማንኛውም የፍትህ ሂደትን የሚመለከት ሽንገል ከመሰየሙ በፊት፣ እንደዚሁም ጥያቄው ከቀረበ ከ45 ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ምላሽ መስጠትን ማክበር ይኖርበታል።

በዚህ ክፍል ሥርዓት የሚጠቀሱ የትምህርት ፊርማዎችን የመመርመርና የመከለስ የወላጅ መብቶች የሚከተሉትን ያካትታሉ፡-

- ፊርማዎችን በሚመለከት ለሚቀርቡ ሚዛናዊ የማብራሪያና የትርጓሜ ጥያቄዎች ከተሳታፊ ድርጅቱ የሚሰጥ ምላሽ፣
- የፊርማዎች ቅጂዎችን ለወላጆች አለመስጠት ወላጆች ፊርማዎችን አይተው ለመመርመርና ለመከለስ እንዳይችሉ መሠረታዊ መብቶቻቸውን አጥብቆ የሚጋፋ በመሆኑ፣ ድርጅቱ የፊርማዎች ቅጂዎች ለወላጆች እንዲሰጥ ለመጠየቅ፣ እና
- ወላጆች ፊርማዎችን የሚመረምርና የሚከልስ ተወካይ እንዲኖራቸው ለማድረግ።

የሕዝብ ድርጅቱ እንደ አሳዳጊነት፣ መለያየት እና ከትዳር መፋታት የመሳሰሉትን ጉዳዮች አስተናጋጅ (ገዢ) በሆነው የክፍለ ግዛቱ ተግባራዊ ሕግ ሥር በተመለከተው መሠረት፣ ወላጆች በጉዳዩ ላይ ስልጣን እንደሌላቸው ካልገነገረው በስተቀር፣ ድርጅቱ ወላጆች ከልጃቸው ጋር ግንኙነት ያላቸውን ፊርማዎች ለመመርመርና ለመከለስ ስልጣን እንዳላቸው አድርጎ ለገምጥ ይችላል።

የጉብኝት ፊርማዎች፡-

እያንዳንዱ የሕዝብ ድርጅት፣ ከወላጆችና አግባብነት ካላቸው ወይም ስልጣኑ ካላቸው የሕዝብ ድርጅት ሠራተኞች ውጪ፣ በ IDEA ክፍል C ወይም ክፍል B ሥርዓት በተመለከተው መሠረት የተሰበሰቡ፣ ተጠናቅረው የተያዙ፣ ወይም በጥቅም ላይ የዋሉ የትምህርት ፊርማዎችን ለማየት/ለመጎብኘት ዕድል ያገኙ ግለሰቦችን ስም፣ ግለሰቡ የጉብኝቱን ዕድል ያገኙበትን ቀንና ጉብኝቱ እንዲፈቀድለት ያስቻለውን ምክንያት/ዓላማ፣ በማካተት መዘግቦ ይይዛል። አንድ የትምህርት ፊርማዎች ከአንድ በላይ ልጆችን ፊርማዎች አካትቶ የሚይዝ ከሆነ፣ ወላጆች ልጃቸውን የሚመለከተውን ፊርማዎች ብቻ ላይተው በማውጣት ነው የማየት፣ የመመርመርና የመከለስ መብት የሚኖራቸው፣ አለበለዚያም እነሱን የሚመለከተውን/የሚፈልጉት ፊርማዎች የትኛው እንደሆነ ተለይቶ ይነገራቸዋል። እያንዳንዱ የሕዝብ ድርጅት በድርጅቱ የተሰበሰቡ፣ ተጠናቅረው የተያዙ፣ ወይም በጥቅም ላይ የዋሉ የትምህርት ፊርማዎችን ዓይነትና የፊርማዎቹ ከምችትም የሚገኝበትን ቦታ፣ ወላጆች ሲጠይቁ ይሰጣል። ወላጆች ፊርማዎቹን ለመመርመርና ለመከለስ ያላቸውን መብት ከመጠቀም

የሚያግዳቸው አስከፊ ሆነ ድረስ፣ እያንዳንዱ የሕዝብ ድርጅት ለወላጆች ለሚደረጉ የትምህርት ፊትድገት ቅጂዎች ክፍያ ሊጠይቅ ይችላል። አንድ የሕዝብ ድርጅት ከትምህርት ፊትድገት ውስጥ መረጃ ለመፈለግ ወይም ለማውጣት ክፍያ መጠየቅ አይችልም።

በወላጅ ጥያቄ መሠረት ፊትድገትን ማስተካከል፡-

በ IDEA ሥር በተመለከተው መሠረት የተሰበሰቡ፣ ተጠናቅረው የተያዙ፣ ወይም በጥቅም ላይ የዋሉ የትምህርት ፊትድገት ውስጥ ያለው መረጃ ትክክል አይደለም፣ ወይም አሳሳች ነው ወይም ምስጢራዊነትን ወይም ሌሎች የልጁን መብቶች ይጋፋል ብለው ባመኑ ጊዜ፣ ወላጆች መረጃው ይስተካከላል ዘንድ መረጃውን የያዘውን የሕዝብ ድርጅት ሊጠይቁ ይችላሉ። የሕዝብ ድርጅቱም ጥያቄውን ከተቀበለበት ዕለት አንስቶ፣ በተመጣጣኝ ጊዜ ውስጥ፣ በቀረበለት ጥያቄ መሠረት መረጃውን ያስተካከል እንደሆነ ይወስናል። የሕዝብ ድርጅቱ በቀረበለት ጥያቄ መሠረት መረጃውን የማስተካከልን ጥያቄ እንደማይቀበለው ከወሰነ፣ ይህንኑ እምቢታውን ለወላጆች ማሳወቅ፣ ወላጆችም የትምህርት ፊትድገትን በተመለከተ ያነሱትን ጥያቄ እሸንጎ ፊት አቅርበው የመሞገት መብት እንዳላቸው ድርጅቱ ሊያሳውቃቸው ይገባል። የትምህርት ፊትድገት መረጃ መግቢትን የሚሰማው የፍትህ ሂደት ሸንጎ የሚከናወነው በ34 C.F.R. §99.22 ውስጥ በተመለከተው በ FERPA መሠረት መሆን አለበት።

የሕዝብ ድርጅቱ፣ በተጠየቀ ጊዜ፣ በትምህርት ፊትድገት ውስጥ የሚገኝ መረጃን በተመለከተ የተነሳው መግቢት ለሸንጎ ቀርቦ፣ እንደተባለው መረጃው ትክክለኛነት የንደለው አለመሆኑን፣ አሳሳች አለመሆኑን፣ ወይም ምስጢራዊነትን ወይም ሌሎች የልጁን መብቶች የሚጸረር አለመሆኑን ለማረጋገጥ ይቻላል ዘንድ ለሸንጎ እንዲቀርብ ዕድል ይሰጣል። ከሸንጎው በተገኘው ውጤት መሠረት የሕዝብ ድርጅቱ የተባለው መረጃ ትክክለኛነት የንደለው፣ ወይም አሳሳች፣ ወይም ምስጢራዊነትንም ሆነ ወይም ሌሎች የልጁን መብቶች የሚጋፋ ሆኖ እንዳገኘው ከወሰነ በቀረበለት ጥያቄ መሠረት መረጃውን ያስተካከላል፣ አፈጻጸሙንም በጽሑፍ ለወላጆች ያሳውቃል። ከሸንጎው በተገኘው ውጤት መሠረት የሕዝብ ድርጅቱ የተባለው መረጃ ትክክለኛነት የንደለው አይደለም፣ አሳሳችም አይደለም፣ ወይም ምስጢራዊነትንም ሆነ ሌሎች የልጁን መብቶች የሚጠይቁ አይደለም ብሎ ከወሰነ፣ ወላጆች በተባለው መረጃ ላይ ያላቸውን አስተያየት በማከል፣ ስለልጁ የያዙትን ተጨማሪ መረጃ የማቅረብ መብት እንዳላቸው ድርጅቱ ሊያሳውቃቸው ይገባል። በልጅዎ ፊትድገት ላይ የሚታከለው ማንኛውም ማብራሪያም፡-

- ፊትድገት፣ ወይም ክርክር የተነሳበት የፊትድገት ክፍል የሕዝብ ድርጅቱ እጅ አስከፊ ድረስ፣ የፊትድገቱ አካል ሆኖ በሕዝብ ድርጅቱ እጅ መቆየት አለበት፣ እንዲሁም
- የልጁ ፊትድገት፣ ወይም ክርክር የተነሳበት የፊትድገት ክፍል፣ በሕዝብ ድርጅቱ አማካኝነት ለማንኛውም ሌላ ወገን ከተሰጠ፣ ማብራሪያውም ጭምር አብሮ መገለጥ አለበት።

የመረጃ ድምሰሳ ሥርዓታዊ ክንዋኔ፡-

የሕዝብ ድርጅቱ በ IDEA ሥር በተመለከተው መሠረት ስብስቦት፣ አስቀምጦት፣ ተጠቅሞበት የነበረው የግለሰባዊ መለያ መረጃ ከእንግዲህ ወዲያ ለልጁ ለሚሰጡ የአስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ትምህርት አገልግሎቶች አስፈላጊ አይደሉም ብሎ ባመነ ጊዜ፣ ይህንኑ ለወላጆች ማሳወቅ ይጠበቅበታል። መረጃውም፣ ወላጆች ሊጠይቁ የደመሰሰላል። ሆኖም የተማሪው ስም፣ የስልክ ቁጥሩ፣ የትምህርት ውጤቱ፣ የተሳትፎ ፊትድገት፣ በክፍል ውስጥ ተገኝቶ ትምህርቱን የተከታተለባቸው ቀናት፣ ያጠናቀቀው የክፍል ደረጃ፣ እና ስንተኛ ዓመትን እንዳጠናቀቀ የሚያሳየው የተማሪው ቋሚ ፊትድገት ያለምንም ጊዜ ገደብ በድርጅቱ ተይዞ ሊቆይ ይችላል።

የልጆች መብቶች፡-

በ FERPA ሥር በተመለከተው ደንብ መሠረት፣ የልጁ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳት፣ በስቴቱ ሕግ መሠረት ብቁ የሚያደርገው ካልሆነ በስተቀር፣ ልጁ 18 ዓመት ሲሞላው፣ ወላጆች በልጃቸው ላይ የነበሯቸው መብቶች ሁሉ ወደ ልጁ ይተላለፋሉ። በ IDEA ክፍል B በተመለከተው መሠረት ለወላጆች ተሰጥተው የነበሩት መብቶች ሁሉ ለአካለ መጠን ወደደረሰው ልጅ የሚተላለፉ ከሆኑ፣ የትምህርት ፊትድገትን የሚመለከቱት መብቶችም ወደ ልጁ መዛወር አለባቸው። ሆኖም የሕዝብ ድርጅቱ በ IDEA ሥር የሚጠበቅበትን ማስታወቂያ ለወላጅና ለልጁ መስጠት አለበት። በይበልጥ የተብራራ መረጃ ለማግኘት አባዛዎን “የወላጅነት መብቶችን አካለ-መጠን ለደረሱ ልጆች ማስተላለፍ” የሚለውን ይመልከቱ።

ሥነ ምግባራዊ መረጃ፡-

አንድ የሕዝብ ድርጅት፣ በአንድ ተማሪ ላይ የተወሰደ፣ ወይም ቀደም ሲል ተወስዶ የነበረ የሥነ-ምግባር እርምጃን የሚያሳይ መግለጫ፣ ልክ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳት ለሌለባቸው ተማሪዎች በሚደረገው ተመሳሳይ የፊትድገት መያዝና የማስተላለፍ ሁኔታ፣ በልጁ ፊትድገት ውስጥ አካትቶ ሊይዝ ይችላል። መግለጫውንም ያስተላልፋል። የሥነ-ምግባር እርምጃው እንዲወሰድበት የተደረገው ልጅ ባህሪያት መግለጫን የተወሰዱ የሥነ-ምግባራዊ እርምጃዎችን፣ እና ማንኛውንም ለልጁ ሁለንተናዊ ደህንነት አስፈላጊ ናቸው ተብለው የሚገመቱ መረጃዎችና በልጁ ጉዳይ የገቡ/የተሳተፉ ሌሎች ግለሰቦችን ሊያካትት ይችላል። ልጁ ከአንድ ትምህርት ቤት ወደ ሌላ ትምህርት ቤት ሲተላለፍ፣ የፊትድገት ዝውውሩ የልጁን ወቅታዊ IEP እና ማንኛውም ቀደም ብሎ ወይም በወቅቱ በልጁ ላይ የተወሰዱ እርምጃዎች ካሉ ማጠቃለል ይኖርበታል።

የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ልጆች ሥነ-ምግባር

ከዚህ በታች ያለው መረጃ የሚመለከተው የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳት ያለባቸው፣ ዕድሜያቸው ከ3 እስከ 21 የሆኑ፣ በተራዘመ IFSP ወይም IEP በኩል አገልግሎቶች የሚያገኙ ልጆችን ነው።

የሕዝብ ድርጅቱ የተወሰኑ የሥነ-ምግባር እርምጃ ልጃቸው ላይ ከወሰደ ወላጆች ትክክለኛ የሥርዓቶችና የመከላከያ ደንቦች የማግኘት መብት አላቸው። በትምህርት ዘምን ውስጥ፣ አንድ ልጅ የስነ ሥርዓት ደንብ/ቦች በመተላለፍ ምክንያት ከዛ ቀናት በላይ እንዲወጣ ከተደረገ፣ ተማሪው ከወጣ በኋላ የሕዝብ ድርጅቱ የተማሪው ትምህርታዊ አገልግሎቶች መስጠት አለበት።

ፍቺዎች፡-

ለዚህ ክፍል አገልግሎት የሚከተሉት ፍቺዎች ይተገበራሉ፡-

- የተከለከለ/ቁጥጥር የሚደረግበት ንጥረ-ነገር ማለት ማንኛውም መድሃኒት/ዕጽ፣ ወይም በ(21 U.S.C. 812(c)) በተመለከተው የተከለከለ/ቁጥጥር የሚደረግባቸው ንጥረ-ነገሮች ድንጋጌ ውስጥ በተመለከተው የአፈጻጸም መርህ-ግብር I፣ II፣ III፣ IV ወይም V በክፍል 202(c) ሥር የተጠቀሰ ከልክል/ሕገ-ወጥ ነገር።

- ሐገ-ወጥ ንጥረ-ነገር (ድረግ) ማለት የተከለከለ/ቁጥጥር የሚደረግበት ንጥረ-ነገር ማለት ሲሆን፤ በሕጋዊ መንገድ ተይዞ የተገኘ፤ ወይም በጥቅም ላይ የዋለ፤ ሕጋዊ ፈቃድ ባለው የጤና ባለሙያ ቁጥጥር ሥር ወይም ሌላ በ IDEA መሠረት ስልጣን ባለው ሰው አማካኝነት ተይዞ የተገኘ፤ ወይም በጥቅም ላይ የዋለ፤ ወይም ሌላ በፌዴራላዊ ሕግ ፈቃድ ሥር ያሉትን አያጠቃልልም።
- መሣሪያ የሚለው ቃል በዩናይትድ ስቴትስ ሕግ ክፍል 930 በመጀመሪያ ኑስ ክፍል (g) ርዕስ 18፤ በጽሑፍ አንቀጽ/ፓራግራፍ (2) ሥር እንደተመለከተው “አደገኛ መሣሪያ” የሚለውን የቃል ትርጉም ይይዛል።
- ብርቱ አካላዊ ጉዳት ማለት፤ እስከ ሞት በሚያደርስ አደገኛ ሁኔታ የተፈጸመ ከፍተኛ አካላዊ ጉዳትን፤ ከፍተኛ ሕመምን የሚያስከትል፤ ረዥም ጊዜ የሚቆይ ስቃይን እና በቀላሉ የማይጠፋ ጠባሳን በአካል ላይ የሚተው ከፍተኛ አካላዊ ጉዳትን፤ ወይም አካላዊ እንቅስቃሴን ለረዥም ጊዜያት የሚገታ የሰውነት አካል፤ የሰውነት ብልት፤ ወይም የአዕምሮ ጉድለትን የሚያስከትል ብርቱ አካላዊ ጉዳት ማለት ነው (18 U.S.C. 13645(h)(3))።

የትምህርት ቤት ባልደረቦች ሥልጣን፡-

የትምህርት ቤት ባልደረቦች፤ አንድ የትምህርት ቤቱን የሥነ ሥርዓት ደንብ የተላለፈ፤ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ተማሪ፤ ለሁሉም ተማሪዎች እኩል በሚሠራው የትምህርት ቤቱ የሥነ ሥርዓት ፖሊሲ መሠረት፤ ልጁ የትምህርት ቤቱን የሥነ ሥርዓት ደንብ በጣስ ቁጥር ከ10 ለማይበልጡ የትምህርት ቀናት ልጁን ከትምህርት ቤቱ ማገድ፤ የማባረሩ ሁኔታ ከወቅታዊው ምደባ ወደሚከተሉት ምደባ ለውጥ የሚያጠቃልል እንደሚሆን ካልተወሰነ በስተቀር፡-

- ጊዜያዊ አማራጭ የትምህርት መቀበያ ቦታ፤
- ሌላ ቦታ፤ ወይም
- መታገድ።

እነዚህ ከትምህርት ቤት የመታገድ/የመባረር (በአንድ ወቅት ለ10 ወይም ከዚያ በታች ለሆኑ ቀናት) ሁኔታዎች በተደጋጋሚ ተከስተው ሲጠራቀሙ ቆይተው በትምህርት ዓመቱ የመጨረሻ ወቅት ላይ ሲደመሩ ከ10 ቀናት ብላይ ከሆኑ፤ የልጁ የIFSP ወይም የ IEP ቡድን ልጁ አጠቃላይን የትምህርት መርሀ-ግብር እና የ IEP ግቦችን ለማሟላት ይችል ዘንድ የሚያስፈልጉትን የአገልግሎቶች መጠን ይወስናሉ።

የትምህርት ቤቱ ባልደረቦች፤ የትምህርት ቤቱን የሥነ-ሥርዓት ደንብ ለጣሰው የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛው ተማሪ የትምህርት ምደባ ለውጥ ማድረግ የሚያስፈልግ እንደሆነ ለማየት ጉዳዩን በዝርዝር እየተመለከቱ የተለዩ ሁኔታዎች ካሉም ያጤናሉ። የምደባ ለውጥ፤ ከ10 ተከታታይ ቀናት በላይ ከትምህርት ቤት ማባረርን፤ ወይም ድግግሞሽን የሚያካትት ተከታታይ መባረሮችን ያጠቃልላል። የሥነ ምግባር ጥሰት የምደባ ለውጥን የሚያስከትል ሲሆን፤ ውሳኔው የተሰጠበትን ቀን የሚያሳይ ማስታወቂያ ይሰጣል፤ ይህም የሥርዓት መከላከያዎችን ማካተት ይኖርበታል።

የገለጻ ውሳኔ፡-

በሥነ ምግባር ጥሰት ምክንያት የተደረገን የምደባ ለውጥ ውሳኔን በ10 የትምህርት ቀናት ውስጥ ውሳኔውን ለመለወጥ፤ የሕዝብ ድርጅቱ፤ ወላጅና አስፈላጊ የሆኑ የ IFSP ቡድን ወይም የ IEP ቡድን አባላት በጋራ በመሆን የIFSPን ወይም IEPን፤ ማንኛውም የአስተማሪ ትዝብትንና ግምገማዎችን፤ እና ለውሳኔው አስፈላጊነት አላቸው ተብለው በወላጆች የቀረቡትን ማንኛቸውንም ዓይነት መረጃዎች ጨምሮ መርምሮ በጥያቄ ሥር ያለው ሥነ-ምግባር፡-

- በልጁ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳት ምክንያት የመነጨ እንደሆነ ወይም ከአካል ስንኩልናው ጋር ቀጥተኛና አሳማኝ ግንኙነት እንዳለው፤ ወይም
- በጥያቄ ሥር ያለው ሥነ-ምግባር የሕዝብ ድርጅቱ IFSPውን ወይም IEPውን በአግባቡ ካለመተርጎሙ በቀጥታ የመነጨ እንደሆነ።

የ IEPው ቡድን ከላይ የተጠቀሱት ነጥቦች ከሁለት አንዳቸው ተማሪውን የሚመለከቱ እንደሆነ ከወሰኑ፤ የተጠቀሰው የሥነ-ምግባር ችግር የተማሪው የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኝነት ነጻብራቅ እንደሆነ ተደርጎ ይወሰዳል።

የሥነ-ምግባር ሁኔታው የልጁ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኝነት ነጻብራቅ ከነበረ የIFSPቡድኑ ወይም የ IEP ቡድኑ የሚከተሉትን ማድረግ አለበት፡-

- ተግባራዊ የባሕርይ/የጸባይ ግምገማ ማካሄድና፤ ለተማሪው የሚረዳ የባሕርይ ማስተካከያ ጣልቃ ገብነት ዕቅድ አውጥቶ በሥራ ላይ ማዋል፤ የሕዝብ ድርጅቱ ቀደም ብሎ ይህንኑ ያላደረገ ከሆነ፤
- የባሕርይ ማስተካከያ ጣልቃ ገብነት ዕቅድ ተዘጋጅቶ ባለበት ሁኔታ፤ ተማሪው ይሄው የባሕርይ ማስተካከያ ጣልቃ ገብነት ዕቅድ የነበረው ከሆነ፤ ባሕርዩን ለማረምና ለማስተካከል አስፈላጊ በሆነ መልኩ፤ ይህንኑ ነባር ዕቅዱን እንደገና መገምገምና ማሻሻል፤ እንዲሁም
- ተማሪው በዕጽ/ድረግ፤ በመሳሪያ፤ ወይም በሰው ላይ ከፍተኛ የአካል ጉዳትን በማድረስ ምክንያት ወደ ጊዜያዊ አማራጭ የመመሪያ ቦታ እንዲዘወር በተደረገበት ሁኔታ ሳይሆን፤ ለጸባይ ማረሚያ ዕቅዱ ማሻሻያነት እንደሚረዳ በማሰብ ወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ ልልጁ አዲስ ምደባ ቢደረግ እንደሚሻል የተስማሙ ካልሆነ ተማሪው ወደተባረረበት ትምህርት ቤቱ እንዲመለስ ማድረግ አለበት።

የሥነ-ምግባር ሁኔታው የተማሪው የአካል ስንኩልነት ነጻብራቅ ካልሆነ ተገቢነት ያላቸው የትምህርት መርሀ-ግብሮቹ እንዲቀጥሉ ከመደረጋቸው በስተቀር፤ ይህን መሰሉን የሥነ-ምግባር ግደፈት በፈጸሙ አካል ስንኩልነት በሌለባቸው ተማሪዎች ላይ የሚወሰዱት አግባብነት ያላቸው የሥነ-ምግባር እርምጃዎች ሁሉ በተማሪው ላይ ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

የምደባ ለውጥ፡-

ለትምህርት ምደባው ለውጥ ምክንያት ለሆነው መባረሩ፤ አንድ ተማሪ ከ10 ቀናት በላይ ከትምህርቱ ተባሮ እንዲቆይ በተደረገ ጊዜ፤ የሥነ-ምግባር ሁኔታ የአካል ስንኩልነት ነጻብራቅ ሆነም አልሆነ፤ ወይም ተማሪው በዕጽ/ድረግ፤ በመሳሪያ፤ ወይም በሰው ላይ ከፍተኛ የአካል ጉዳት በማድረስ ምክንያት ወደጊዜያዊ የመሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት ቦታ (IAES) እንዲዘወር በተደረገበት ሁኔታ፤ ተማሪው፤ ምንም እንኳን በሌላ ቦታ ሆኖ ቢሆንም፤ በአጠቃላይ ሥርዓተ-ትምህርት መሳተፊን መቀጠል እንዲችልና፤ ለተማሪው በተዘጋጀው IEP ውስጥ የተካተቱትን ግቦችን ለማሟላት የሚያደርገውን ጥረት ለመቀጠል የሚያስችሉትን አገልግሎቶች ማግኘቱን ይቀጥላል። በተጨማሪም ተማሪው፤ እንዳስፈላጊነቱ፤ የሥነ-ምግባር ጥሰቶች በተደጋጋሚ እንዳይዘወተሩ ለማረም እንደሚረዱ ሆነው የተቀረጹ፤ ተግባራዊ የባሕርይ ግምገማና የጠባይ ማስተካከያ ጣልቃ ገብነት አገልግሎቶችን ማሻሻያዎችን ማግኘት ይኖርበታል። የ IEP ቡድኑም ተስማሚዎቹን አገልግሎቶችና አገልግሎቶቹም የሚሰጡበትን ቦታ ይወስናል።

መሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት መስጫ ቦታ፡-

የትምህርት ቤት ባልደረቦች፣ የአንድ ተማሪ ሁኔታ ከታች ከተዘረዘሩት ነጥቦች ጋር ተገናኝቦት ሲኖረው፣ የተከሰተው ሥነ-ምግባር ሁኔታው የልጁ አካል ጎድሎነት ነጻብራቅ ስለመሆን አለመሆኑ የተደረሰ ውሳኔ ኖረም አልኖረ፣ ተማሪውን እስከ 45 የትምህርት ቀናት ድረስ ወደ መሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት መስጫ ቦታ መላክ ይችላሉ፡-

- ለስቴቱ ክፍለ ግዛት ወይም ለአካባቢው የሕዝብ ድርጅት በተሰጠው ሥልጣን መሠረት፣ ተማሪው፣ ወደ ትምህርት ቤት ሲሄድ፣ በትምህርት ላይ እንዳለ፣ በትምህርት ቤት ግቢ ውስጥ፣ ወይም ወደ ትምህርት ቤቱ ወይም በትምህርት ቤቱ የክብረ በዓል/ዝግጅት ቦታ ላይ መሳሪያ ይዞ ወይም ባለመሳሪያ ሆኖ ከተገኘ፣
- ለስቴቱ ክፍለ ግዛት ወይም ለአካባቢው የሕዝብ ድርጅት በተሰጠው ሥልጣን መሠረት፣ ተማሪው፣ ወደ ትምህርት ቤት ሲሄድ፣ በትምህርት ላይ እንዳለ፣ በትምህርት ቤት ግቢ ውስጥ፣ ወይም ወደ ትምህርት ቤቱ ወይም በትምህርት ቤቱ የክብረ በዓል/ዝግጅት ቦታ ላይ የተከለከለ ዕጽ/ድረግ ይዞ ወይም ሲጠቀም፣ ወይም ሲሸጥ ወይም ለመሸጥ ሲያስማማ/ሲደልል ከተገኘ፣ ወይም
- ለስቴቱ ክፍለ ግዛት ወይም ለአካባቢው የሕዝብ ድርጅት በተሰጠው ሥልጣን መሠረት፣ ተማሪው፣ ወደ ትምህርት ቤት ሲሄድ፣ በትምህርት ላይ እንዳለ፣ በትምህርት ቤት ግቢ ውስጥ፣ ወይም ወደ ትምህርት ቤቱ ወይም በትምህርት ቤቱ የክብረ በዓል/ዝግጅት ቦታ ላይ በሌላ ሰው ላይ ከፍተኛ የአካል ጉዳት ካደረሰ።

የእርማት ይግባኝ/አቤቱታ፡-

በልጃቸው የባሕርይ ነጻብራቅ ጉዳይ ላይ የተላለፈውን ውሳኔ፣ ወይም ከሥነ-ምግባር ሁኔታዎች ጋር በተያያዘ የተደረገውን ምደባ ወላጆች የሚቃወሙ ከሆነ የአቤቱታ ማመልከቻቸውን ለአስተዳደራዊ ሸንጎ ቢሮ (OAH) እና ለሕዝብ ድርጅቱ በማቅረብ ጉዳዩ እንዲታይላቸው መጠየቅ ይችላሉ። የሕዝብ ድርጅቱ የልጁን ወቅታዊ ምደባ ይዞ ማቆየት ልጁ ላይ ወይም ሌሎች ላይ ጉዳት የማስከተል ዕድል ከፍተኛ ነው ብሎ ካመነ፣ የሕዝብ ድርጅቱ ጉዳዩ እንዲታይለት የአቤቱታ ማመልከቻ OAH እና ለወላጆች ሊያስገባ ይችላል።

የአስተዳደር ሕግ ዳኛ (ALJ)፣ እዚህ ሰነድ ውስጥ “አለመግባባቶችን ስለመፍታት” በሚለው ክፍል ውስጥ በተዘገው ሥርዓት መሠረት፣ የፍትህ ሂደት ያካሂዳል። ጉዳዩ ለሸንጎው ቀርቦ እንዲሰማ ከተጠየቀበት ቀን አንስቶ በ20 የትምህርት ቀናት ውስጥ ለቀርብ የሚችል ሲሆን፣ ጉዳዩ በተሰማ በ10 የትምህርት ቀናት ውስጥም ከአንድ ውጤት ላይ ይደረጋል።

በእርማት ይግባኝ ላይ ውሳኔ በሚሰጥበት ጊዜ፣ ALJ፡-

- ልጁ ቀደም ብሎ ወደተባረረበት ትምህርት ቤት እንዲመለስ ሊያደርግ ይችላል፣ ወይም
- ልጁ አሁን ባለበት ምደባው እንዳለ መቆየቱ በተማሪው በራሱ ላይም ሆነ በሌሎች ተማሪዎች ላይ ተጨባጭ ጉዳትን ሊያስከትል ይችላል ብሎ ከወሰነ፣ ይህ ተማሪ ከ45 ለማይበልጡ የትምህርት ቀናት ወደተስማሚ የመሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት መስጫ ቦታ እንዲቀየር ተዕዛዝ ይሰጣል።

በወላጅ ወይም በሕዝብ ድርጅት አቤቱታ በቀረበ ጊዜ፣ የALJውን ውሳኔ በመጠባበቅ፣ ወይም የተፈቀደው የጊዜ ገደብ (ከ45 የትምህርት ቀናት የማይበልጥ) እስከሚያበቃ፣ ቀድሞ የሚሆነው እስከሚሆን ድረስ፣ ተማሪው በመሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት መስጫ ቦታ ላይ ይቆያል፣ ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ በተቃራኒው ካልተስማሙ በስተቀር።

ልጁ ገና ብቁ ሆኖ ካልተገኘ፡-

ለልዩ ትምህርት ብቁ መሆናቸው ገና ሳይወሰን በፊት ማንኛውንም ደንብ ወይም ሥነ-ምግባር የጣሱ ተማሪዎችን በሚመለከት፣ ይህ የባሕርይ ግድፈት ከመከሰቱ በፊት፣ ተማሪው አካል ስንኩልነት እንደነበረበት ይሕዝብ ድርጅቱ የሚያውቅ ከሆነ፣ የተፈቀደው መከላከያ ይገባል ብለው ተማሪዎቹ ሊጠይቁ ይችላሉ። የሕዝብ ድርጅቱ ያውቃል የሚበለው፣ የሥነ-ምግባር እርምጃውን ለመውሰድ ምክንያት የሆነው የባሕርይ ግድፈት ከመከሰቱ በፊት፡-

- የተባለው ተማሪ፣ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች እንደሚያስፈልጉት፣ ወላጆች ስጋታቸውን ለወረዳው (ለዲስትሪክቱ) የቁጥጥር/ክትትል ወይም አስተዳደራዊ አባል፣ ወይም ለልጁ አስተማሪ፣ በጽሑፍ ገልጸው ከሆነ፣
- ወላጆቹ የግምገማ ጥያቄ አቅርበው እንደሆነ፣ ወይም
- የተማሪው አስተማሪ፣ ወይም ሌላ የትምህርት ቤቱ ባልደረባ፣ በልጁ ላይ የተስተዋሉ በግልጽ የሚታወቁ ተደጋጋሚ የሥነ-ምግባር/የባሕርይ ሁኔታዎችን አስመልክቶ፣ ያደረገቸውን ስጋት በቀጥታ ለልዩ ትምህርት ሥራ መሪው፣ ወይም ለሌላ የሕዝብ ድርጅት የቁጥጥር/ክትትል ባልደረባ ገልጸው ከሆነ።

የሕዝብ ድርጅቱ አላወቀም የሚባለው፡-

- ወላጆች የሕዝብ ድርጅቱ ልጃቸውን እንዲገመገም ካልፈቀዱ፣
- ወላጆች የሕዝብ ድርጅቱ ለልጃቸው የልዩ ትምህርት አገልግሎቶች እንዲሰጥ ካልፈቀዱ፣ ወይም
- ልጁ ተገምግሞ በ IDEA ፍቺ መሠረት አካል ስንኩልነት ያለበት ልጅ እንዳልሆነ ከተወሰነ።

የሕዝብ ድርጅቱ፣ የሥነ-ምግባር እርምጃውን ከመውሰዱ ቀደም ብሎ ስለ ልጁ አካል ጎድሎነት ሁኔታ የማያውቅ ከሆነ፣ ልጁ አንድ በተመሳሳይ የሥነ-ምግባር ጉድለት ላይ የተገኘ የእእምሮ ወይም የአካል ጉዳት የሌለበት ተማሪ ከሚወሰድበት ተመሳሳይ የሥነ-ምግባር እርምጃን የመቀበል ዕጣ ሥር ይወድቃል።

ለተማሪው ግምገማ እንዲደረግለት ጥያቄው የቀረበው፣ ተማሪው በወቅቱ በሥነ-ምግባር እርምጃ ሥር ባለበት ወቅት ከሆነ፣ ግምገማው በአፋጣኝ መደረግ ይኖርበታል። የውሳኔዎቹን ወጤቶች በመጠባበቅ ልይ ሳለም፣ ልጁ በትምህርት ቤቱ ባለሥልጣናት በተወሰነው የትምህርት ምደባ ላይ ይቆያል። በሕዝብ ድርጅቱ ግምገማና በወላጆች በቀረበው መረጃ ላይ በመመሥረት፣ ልጁ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳት አለበት ተብሎ ከተወሰነ፣ የሕዝብ ድርጅቱ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶችን ያቀርቡለታል፣ ከዚያም ሥነ-ምግባርን/ሥነ-ሥርዓትን የሚመለከቱ ሁሉም የሥርዓት መከላከያዎች ይከተላሉ።

ወደ ሕግ አስከባሪና የዳኝነት ባለሥልጣናት መተላለፍና የሚወሰድ እርምጃ፡-

IDEA የሕዝብ ድርጅቶች አንድን ወንጀል፣ አግባብነት ላላቸው ባለሥልጣናትና ለሕግ አስከባሪ መዝገብ/ሪፖርት ከማድረግ አይከለክልም። የዳኝነት ባለሥልጣናትም በአንድ አካል ስንኩል ልጅ ለተፈጸሙ ወንጀሎች የፌዴራላዊ ክፍለ ግዛታዊ ሕግጋትን በተግባር በማስፈጸም ኃላፊነታቸውን ሊወጡ ይችላሉ። ማንኛውም የወንጀል ዘገባን የሚያቀርብ ድርጅት፣ በ COMAR 13A.08.02 እስከተፈቀደው ድረስ በመሄድ፣ የወላጅ ፈቃድ ተጨምሮበት፣ ወይም በፖሊሲው ውስጥ በተጠቀሰው መሠረት የወላጅ ፈቃድ የማይጠየቅባቸውንም በማካተት፣ የልዩ ትምህርትና ሥነ-ምግባራዊ ሬከርዶችን ቅጂዎች አግባብነት ላላቸው ባለሥልጣናት ያቀርባል።

ወላጆች በግለሽነት ልጆቻቸውን የግል ትምህርት ቤት ውስጥ በሕዝብ ወጪ ስለማስገባት

IDEA፣ አንድ የሕዝብ ድርጅት አንድ ልጅ የነጻ ተገቢ የሕዝብ ትምህርት (FAPE) እንዲያገኝ አማራጭ ቢሰጠውም ወላጆቹ በፈቃደኝነት ልጆቻቸውን የግል ትምህርት ቤት ውስጥ ማስገባት ከመረጡ የሕዝብ ድርጅቱ፣ በግል ትምህርት ቤት ውስጥ ያለን የአንድ አካል ስንኩል ልጅን የትምህርት ወጪ፣ አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶችን ጨምሮ እንዲከፍል አያደርግም።

አንድ የሕዝብ ድርጅት፣ ለተባለው ልጅ የሚመጥን FAPE ዝግጁ አድርጎ ባለበት ወቅት፣ ወላጆች ግን በራሳቸው ምርጫ ልጆቻቸውን በግል ትምህርት ቤት ወይም ሌላ ተመሳሳይ አገልግሎት ካለበት ቦታ ማስገባት ከፈለጉ፣ ለልጁ የሚጠየቀውን የልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ወጪ፣ የ FAPEውን ዝግጁ አድርጎ የነበረው ቀዳሚው የሕዝብ ድርጅት እንዲከፍል IDEAው አያዘበትም። ሆኖም በፌዴራል ደንቦች መሠረት የሕዝብ ድርጅቱ ልጁን ወላጆቻቸው የግል ትምህርት ቤት ውስጥ ከከቷቸው ልጆች መሃል አንድ አድርጎ ማስገባት አለበት። የ FAPEን ዝግጁነትና የገንዘብ ነክ ጉዳዮችን በተመለከተ፣ በወላጆችና በሕዝብ ድርጅቱ መካከል የሚፈጠሩ አለመግባባቶች፣ በ IDEA ሥር በተመለከተው መሠረት፣ ከፍርድ ሸንጎ/ቸሎት ፊት ቀርበው የዳኝነት ፍርዳታቸውን ማግኘት ይኖርባቸዋል። ለበለጠ ዝርዝር መረጃ፣ “አለመግባባቶችን ስለመፍታት” የሚለውን ይመልከቱ።

ቀደም ሲል በአንድ የሕዝብ ድርጅት ሥልጣን ሥር፣ ልዩ ትምህርትና ተዛማጅ አገልግሎቶች ሲያገኙ የነበሩ የአንድ አካል ጎደሎ ተማሪ ወላጆች፣ ከሕዝብ ድርጅቱ ፈቃድ ሳያገኙ፣ ወይም በሕዝብ ድርጅቱ ባልተፈጸመ ዝውውር፣ ልጆቻቸውን በመዋለ-ሕጻናት ትምህርት ቤት፣ በአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት፣ ወይም በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት እንዲገባ ቢያደርጉና፣ ልጁ ወደ አዲሱ የሚማርበት ቦታ ከመዛወሩ በፊት የሕዝብ ድርጅቱ ለልጁ የሚሰማማ FAPE ዝግጁ ያላደረገ እንደነበረ በ ALJ ወይም በፍርድ ቤቱ ከተረጋገጠ፣ አሁን በግል የተደረገለት የትምህርት መቀበያ ቦታም ለልጁ ተሰማሚ እንደሆነ ከታመነበት፣ ALJው ወይም ፍርድ ቤቱ ወላጆች ለልጆቻቸው የአዲሱ ምደባው ያወጡትን ወጪ ድርጅቱ እንዲከፍል ሊያዘው ይችላል። ምንም እንኳን የሀገሪቱን የትምህርት ጥራት መለኪያዎች መሠረት በማድረግ በሕዝብ ድርጅቶች የሚቀርቡትን የትምህርት ጥራት መለኪያዎች የሚያሟሉ ባይሆኑም፣ በወላጆች የሚደረጉ የትምህርት ቤት ምደባዎች በ ALJው ዘንድ የሰማሚ እንደሆኑ ተደርገው ሊወሰዱ ይችላሉ።

በወጪዎች ማካካሻ ላይ ገደብ፡-

የወጪ ማካካሻ በ ALJ ወይም በፍርድ ቤት ሊቀነስ ወይም ሊከለከል የሚችለው፡-

- ልጁ ከመንግሥት ትምህርት ቤቱ ከመታገዱ ቀደም ብሎ በተደረገ ወላጆችም በተሳተፉበት የቅርብ ጊዜ የ IEP ቡድን ስብሰባ ላይ፣ ወላጆች እርምጃውን ለመውሰድ ያሳስባቸውን/ያነሳሳቸውን ጉዳይና ልጁን በሕዝብ ወጪ በሚንቀሳቀስ የግል ትምህርት ቤት ውስጥ ለማስገባት የፈለጉበትን ምክንያት ጭምር በመዘርዘር፣ የሕዝብ ድርጅቱ ለልጁ የሚሰማማ FAPE ለማሰናዳት ያቀረበውን ሐሳብ አለመቀበላቸውን ለ IEP ቡድኑ ያሳሳቀዱ ከሆነ፣ ወይም
- ልጁ ከመንግሥት ትምህርት ቤት እንዲወጣ ከመደረጉ በፊት አሥር (10) የሥራ ቀናት (በዓል ሆነው የዋሉ የሥራ ቀናትንም ጀምሮ) ቀደም ብለው ወላጆች የልጆቻቸውን ሕዝባዊ ምደባ አስመልክቶ ያሳስባቸውን ጉዳይ በማካተት ልጁን ከሕዝብ ትምህርት ቤት እንድዲለቅ ለማድረግ ያነሳሳቸውን ሐሳብ በጽሑብ ለሕዝብ ድርጅቱ ያሳሳቀዱ ከሆነ፣ ወይም
- ወላጆች ልጆቻቸውን ከመንግሥት ትምህርት ቤት ከማስወጣታቸው ቀደም ብሎ፣ የሕዝብ ድርጅቱ አንድን ልጅ ለመገምገም ሲታሰብ ለወላጆች የሚሰጠውን የቀዳሚ ማስታወቂያ መርህ በመከተል (ተገቢና የመጣጣኝ ነው ተብሎ የቀረበውን የግምገማ ዓላማ የሚያካትት መግለጫን በማክል) የሕዝብ ድርጅቱ ለወላጆች የጽሑፍ ማስታወቂያውን በመስጠት አሳውቋቸው ከሆነ፣ ወይም
- ወላጆች የወሰዱት እርምጃ አሳማኝ ምክንያት የሌለው መሆኑ በዳኞች ምርመራ ከተረጋገጠ።

ከላይ የተዘረዘሩት የማስታወቂያ አስፈላጊነቶች እንዳሉ ሆነው፣ የወጪ ማካካሻ (ተመላሽ)፡-

- ቀጥሎ በተዘረዘሩት ሁኔታዎች ምክንያት ወላጆች የተባለውን ማስታወቂያ በወቅቱ ባለመስጠታቸው ብቻ ሊቀነስ ወይም ሊከለከል አይችልም፡-
 - ወላጆች ማስታወቂያውን እንዳይሰጡ ትምህርት ቤቱ ከልክሏቸው ከሆነ፣
 - ከላይ በተገለጡት የIDEA የማስታወቂያ አስፈላጊነቶች መሠረት ወላጆች ምንም ምስታወቂያ ያልደረሳቸው ከሆነ፣
 - ከላይ የተጠቀሰው ማስታወቂያ ተከብሮ በተግባር ቢተረጎም፣ በልጁ ላይ ሊያስከትለው የሚችል የአካላዊ ጉዳት አዝማሚያ ተስተውሎ ከሆነ፣ እንደዚሁም
- ምናልባትም፣ የሚከተሉትን ሁኔታዎች በማጤን ፍርድ ቤት ወይም ALJ በሚሰጠው አመዛኝ ውሳኔ መሠረት፣ ወላጆች የተባለውን ማስታወቂያ ባለማቅረባቸው የወጪ ማካካሻው ሊቀነስ ወይም ሊከለከል አይችልም ከተባለ፡-
 - ወላጆች ያልተማሩ ከሆኑ እና በአንግሊዝኛ መጻፍት የማይችሉ ከሆነ፣ ወይም
 - ከላይ የተጠቀሰው ማስታወቂያ ተከብሮ በተግባር ቢተረጎም፣ በልጁ ላይ ሊያስከትለው የሚችል የመንፈሳዊ ጉዳት አዝማሚያ ተስተውሎ ከሆነ።

የወላጅነት መብትን አካለ-መጠን ለደረሱ ልጆች ማስተላለፍ

በሜሪላንድ ውስጥ፣ በአንዳንድ በልዩ ሁኔታዎች ጊዜ ካልሆነ በስተቀር፣ ልጆች ለአካለ-መጠን በደረሱ ጊዜ የወላጅ መብቶች ወደ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ልጆች አይተላለፉም።

በሜሪላንድ ሕግ ሥርዓት እንደተመለከተው፣ በ IDEA ሥርዓት ለወላጆች የተሰጡት ሁሉም መብቶች፣ በተወሰኑ ሁኔታዎች ላይ አካለሰንኩልና ወዳለበት ልጆቻቸው ይተላለፋሉ። ተማሪው የአእምሮ ብቃት እንደሚጎድለው በስቴት ሕግ መሠረት ካልተረጋገጠበት እና የሚከተሉትን መጠይቆች የሚያረጋግጡ ሰነዶች ካሉ፣ ተማሪው 18 ዓመት ሲሞላው ነው፣ ይህ የመብት መተላለፍ የሚፈጸመው። ተጠናቅረው የተያዙ ሰነዶች የሚባሉትም፡-

- ወላጆች ያልተገኙ ወይም ያልታወቁ እንደሆነና፣ ልጁም የወላጅ ምትክ ከሚመደብለት ይልቅ የወላጅነት መብቶች ወደሱ እንዲተላለፉለት የጠየቀበት ሰነድ ካለ፣
- ቀደም ባሉት ዓመታት፣ የሕዝብ ድርጅቱ ወላጆች በልጁ የልዩ ትምህርት የውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ላይ እንዲሳተፉ ወላጆችን በተደጋጋሚ ቢጠይቅም፣ ወላጆች ግን ያልተሳተፉ መሆናቸውን የሚያሳይ ሰነድ ካለ፣
- ወላጆች በልዩ ትምህርት የውሳኔ አሰጣጡ ሂደት ላይ በመሳተፍ ዝግጁ አለመሆናቸውን ያረጋገጡበት ሰነድ ካለ፣
- ወላጆች በሕመም ምክንያት ለረጅም ጊዜ በሆስፒታል በመተኛታቸው፣ በማገገሚያ ሁኔታ ውስጥ በመሆናቸው፣ ወይም በብርቱ ሕመም/የጤና መታወክ ምክንያት፣ ከወላጆቹ አንዱ ወይም ሁለቱም የአቅም/የሰውነት መዳከም ውስጥ ያሉ በመሆኑ፣ ይህ መብት ከእንግዲህ ለልጁ እንዲተላለፍ በማለት ስምምነታቸውን የሰጡበት ሰነድ ካለ፣
- ወላጆች ከቁጥጥራቸው ውጪ የሆነ ልዩ ችግር አጋጥሟቸው በልዩ ትምህርት የውሳኔ አሰጣጥ ሂደቱ ላይ ለመሳተፍ ባለመቻላቸው፣ በዚህም የተነሳ የወላጅነት መብታቸው ወደ ልጆቻቸው እንዲተላለፍላቸው ስምምነታቸውን የሰጡ ለመሆናቸው የሚያረጋግጥ ሰነድ ካለ፣ ወይም
- ልጁ ከወላጆቹ ቤት ውጪ የሚኖር ከሆነና፣ በሌላ የሕዝብ ድርጅት እንክብካቤ ሥርዓት እንዳልሆነ የሚያረጋግጡ ሰነዶች ካሉ፣ የሚሉት ናቸው።

ልጆቻቸው አብሯቸው የሚኖር የሆኑ የአካለሰንኩል ተማሪ ወላጆች፣ ልጁ 18 ዓመት ሲሞላው የወላጅነት መብታቸውን ወደ ልጆቻቸው ለማስተላለፍ ባይስማሙና ልጁም የአእምሮ ብቃት ጉድለት እንዳለበት በስቴት ሕግ መሠረት ካልተረጋገጠበት በስተቀር፣ ከሁለቱ ወገኖች አንዱ የሆኑ ጉዳዩ በችሎት እንዲታይላቸው በማለት ማመልከቻውን ሊያስገቡ ይችላሉ።

አንድ አካለሰንኩል ተማሪ የፌዴራላዊና ስቴት ሕግጋት በሚደነግጉት መሠረት በወላጅ ምትክ ተወክሎ ከሆነ፣ የሕዝብ ድርጅቱም በፌዴራላዊና ስቴት ሕግጋት ሥር በታዘዘው መሠረት፣ የጽሑፍ ማስታወቂያ ለተማሪውና ለወላጅ ተተኪው ግለሰብ ነው የሚሰጠው። ሌሎች በ IDEA ሥር ለተተኪው የወላጅ ምትክ ሁሉም መብቶች፣ ተማሪው በክፍለ ግዛቱ ሕግ መሠረት የአእምሮ ብቃት እንደሚጎድለው ካልተረጋገጠበት በስተቀር እና ተማሪውም መብቶቹ ወደ እርሱ (ተማሪው) እንዲተላለፉለት ከጠየቀ፣ መብቶቹ ወደጠያቂው ተማሪ ይተላለፋሉ።

አለመግባባቶችን ስለመፍታት

የሚከተሉት ሥርዓታዊ አሠራሮች የአንድ ልጅን አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ልዩ ትምህርት መርህ-ግብርና ተዛማጅ አገልግሎቶችን የተመለከቱ አለመግባባቶችን ስለመፍታት ለወላጆችና ለሕዝብ ድርጅቶች ይገልጻሉ። አማራጮቹ ግልግል፣ የስቴት አቤቱታንና የፍትህ ሂደት አቤቱታን ያካትታሉ።

ግልግል፡-

በአካለሰንኩል ልጅ ወላጆችና በልጁ ትምህርት ኃላፊ በሆነው የሕዝብ ድርጅቱ መካከል አለመግባባቶችን ለመፍታት የግልግል ሂደትን መጠቀም ይቻላል። በአይኢፒ ቡድን ስብሰባ ላይ፣ ወላጁ ስለ ልጁ አይኢፒ ወይም ለልጁ ስለቀረበለት ልዩ ትምህርት ካልተሰማ፣ የአይኢፒ ቡድኑ በግልጽ ቋንቋ ለወላጅ እነዚህን ማቅረብ አለበት።

- በንግ ግር እና በጽሁፍ የተገለጸ የወላጅ ስምምነት የመጠየቅ መብት
- ስለስምምነት ሂደቱ ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት ወላጁ መጠቀም የሚችለው የመገናኛ መረጃ፣ ስልክ ቁጥርን ጨምሮ፣ እና
- ስለ ጥብቅና የማግኘት መረጃ እና ሌሎች የነጻ ወይም የዝቅተኛ ዋጋ በቦታው የሚገኙ የህግ እና የተያያዙ አገልግሎቶች

ወላጆች ስለስምምነት ያለውን መረጃ ወደ ወላጆች የመጀመሪያ ቋንቋ እንዲተረጎም መጠየቅ ይችላሉ። በወላጆች የሚነገረው ቋንቋ በአካባቢው ካለው የትምህርት ስርዓት ባለው የተማሪው ብዛት ውስጥ ከ (10%) በላይ የሚነገር ከሆነ፣ የሚመለከታቸው የትምህርት ቤት ሰራተኞች ለወላጆቹ የተተረጎመውን ይከመንጉ፣ ከተጠየቀበት ቀን በ 30 ቀናት ውስጥ ማቅረብ አለባቸው።

አንድ ስለግልግል ስልቶች/ቴክኒኮች ተገቢውን ሥልጠና የወሰደ የአስተዳደራዊ ቅሬታ ሰሚ ቢሮ (OAH) ሠራተኛ የሆነ ሰው የግልግሉን ሂደት ይመራል።

- ግልግል ለወላጅ ወይም ለልጁ አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ትምህርት ኃላፊ ለሆነው የሕዝብ ድርጅት ያለ ምንም ወጪ ይካሄዳል። ግልግሉን ለማበረታታት ሊባል ከወላጆች ጋር ለተደረገ ግንኙነት የወጣውን ወጪም ጨምሮ።
- የግልግል ጥያቄ የሚቀርበው ለልጁ አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም ትምህርት ኃላፊ ለሆነው የሕዝብ ድርጅትና ለOAH ነው። ወላጆች የግልግል ጥያቄ ሲሞሉ እርዳታ እንዲሆናቸው፣ ፎርም ከሕዝብ ድርጅቱ ወይም ከ MSDE ዌብሳይት www.marylandpublicschools.org አድራሻ ማግኘት ይቻላል። በይበልጥ እርዳታ ለማግኘት የሕዝብ ድርጅቱን የልዩ ትምህርት ቢሮ ይገናኙ ወይም የ MSDEን ልዩ ትምህርት/አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች ክፍልን በስልክ ቁጥር (410) 767-7770 ይገናኙ።
- በግልግሉ ወቅት ወላጆች ወይም የሕዝብ ድርጅቱ አማካሪዎች አብረዋቸው ሊኖሩና ሊያማክሯቸው ይችላሉ።
- የግልግል ጥያቄው በቀረበ በ20 ቀናት ውስጥ ለወላጆችና ለሕዝብ ድርጅቱ አመቺ በሆነ ቦታ እንዲካሄድ ይመቻቻል።
- የግልግል ስብሰባዎች ዝግ ሂደቶች ናቸው። በግልግሉ ወቅት የሚካሄዱ ውይይቶች፣ በምስጢር የሚጠበቁ ሲሆን፣ በቀጣይ ሂደት ለሚታይ ማንኛውም የፍትህ ሂደት ወይም የማህበራዊ እርምጃ በማስረጃነት ሊቀርቡ አይችሉም። ግልግሉ ከመጀመሩ በፊት ወላጆች ወይም የሕዝብ ድርጅቱ፣ ጉዳዩን በምስጢር መጠበቅ እንደሚገባቸው የሚያረጋግጥ መተማመኛ መፈረም ይኖርባቸዋል።
- በግልግሉ ውስጥ በነበሩ ወገኖች መካከል የተደረሰበት ስምምነት በጽሑፍ መቅረብ ያለበት ሲሆን፣ ይኸውም ይህንን ዓይነት ጉዳይ የመስማት ሥልጣን ባለው የስቴት ፍርድ ቤት ውስጥ ወይም ፌዴራል የአውራጃ ፍርድ ቤት ውስጥ በሕግ መከበር የሚችል ይሆናል።
- አንድ የሕዝብ ድርጅት ግልግሉን ተጠቅሞ የአንድን ወላጅ የፍትህ ሂደት አቤቱታ መብት መከልከል ወይም ማጓተት አይችልም።

ግልግልን ለማበረታታት መገናኘት፡-

የግልግል ሂደትን ላለመጠቀም የመረጡን ወላጆች፣ አንድ የሕዝብ ድርጅት ለወላጆቹ በሚመች ሰዓትና ቦታ ተገናኝቷቸው የግልግልን ጥቅም ለማስረዳትና ወላጆች የግልግልን ሂደት እንዲጠቀሙ ለማበረታታት መግባባት ይችላሉ።

በስቴት አቤቱታና በፍትህ ሂደት አቤቱታ መካከል ያለው ልዩነት፡-

ከግልግል በተጨማሪ፣ ወላጆች ከሕዝብ ድርጅቱ ጋር የጠማቸውን አለመግባባት ለመፍታት የስቴት አቤቱታ ሂደት ወይም የፍትህ አቤቱታ ሂደት የመጠቀም መብት አላቸው። እነዚህ አማራጮች ልዩ ሕጎችና ሥርዓተ ሂደቶች አሏቸው።

የIDEA መተዳደሪያ ደንቦች ለስቴት አቤቱታዎችና ለፍትህ ሂደት አቤቱታዎች ልዩ ልዩ የሥርዓት ሂደቶች አሉት። ከዚህ በታች እንደተብራራው፣ ማንኛውም ግለሰብ ወይም የሕዝብ ድርጅት አንድ የሕዝብ ድርጅት የ IDEAን ደንብ ጣስ በሚልበት ጊዜ የስቴት አቤቱታ ማመልከቻ ማስገባት ይችላል። የልጁ መታወቂያ፣ ግምገማን፣ አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶችን ወይም አካለስንኩል የሆነን ልጅ ምደባን፣ ወይም የነጻ ተገቢ የሕዝብ ትምህርትን (FAPE) በተመለከተ ሁሉ ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት ብቻ ናቸው የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማመልከቻ ማስገባት የሚችሉት።

የMSDE ባልደረባዎች ባብዛኛው የስቴት አቤቱታን መፍታት ያለባቸው፣ የጊዜ ገደቡ በተገቢ መንገድ ካልተራዘመ በስተቀር፣ በ60 ቀን የጊዜ ገደብ ውስጥ ነው። ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ የጊዜ መራዘም ጥያቄ ካላቀረቡ በስተቀር፣ ALJው የፍትህ ሂደት አቤቱታውን በሽንጎ አዳምጦ (በአለመግባባት መፍቻ ስብሰባ ወይም በግልግል ካልተፈታ ማለት ነው) የችግር መፍቻ ጊዜው ባለቀ በ45 ቀን ጊዜ ውስጥ በጽሑፍ ውሳኔ መስጠት አለበት።

የእነዚህን አማራጮች አጭር መግለጫና ማወዳደሪያ ለማየት እዚህ ሰነድ ውስጥ የቀረበውን ተያያዥ ሰነድ ይዩ።

የስቴት አቤቱታ፡-

ግለሰቦችና ድርጅቶች ከሜሪላንድ ስቴት የትምህርት ክፍል ጋር (MSDE) የስቴት አቤቱታ የማስገባት መብት አላቸው። ስቴቱ ምርመራ ማካሄድ እንዲችል ዘንድ፣ በጽሑፍ የቀረበው አቤቱታ የ IDEA መተዳደሪያ ደንቦችን በትክክል መከተል አለበት።

አንድ ግለሰብ ወይም ድርጅት አንድ የሕዝብ ድርጅት የአስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም የልዩ ትምህርትን ደንብ በተመለከተ የፌዴራል ወይም የስቴት ሕግ ጥሰታ ብሎ ካመነ ወይም ይኸው የሕዝብ ድርጅት የፍትህ ሂደት ውሳኔ በሥራ ላይ አላወለም ብሎ ካመነ፣ የስቴት አቤቱታ ማስገባት ይችላል። የአቤቱታው ማመልከቻ MSDE ጋር መግባት ያለበት ሲሆን መላክ ያለበትም ለሚከተለው ነው፡- Assistant State Superintendent, Division of Special Education/Early Intervention Services, MSDE, 200 West Baltimore Street, Baltimore, Maryland 21201. ከ MSDE ጋር የስቴት አቤቱታ የሚያስገባው ግለሰብ ወይም ድርጅት የአቤቱታውን ግልባጭ ለሕዝብ ድርጅቱ በአንድ ጊዜ መላክ አለበት። የአቤቱታ ማመልከቻውን ለማስገባት እንዲረዱ በዝርዝር የተጻፉ ሥርዓተ ሂደቶችና ፎርም የ MSDE ዌብሳይት ላይ በ www.marylandpublicschools.org አድራሻ በመሄድ ይገኛሉ። ወይም የክፍሉ የአቤቱታ ምርመራና የፍትህ ሂደት ቅርንጫፍ ጋር በስልክ ቁጥር 410-767-7770 በመደወል።

የስቴት አቤቱታው ማካተት ያለበት፡-

- የሕዝብ ድርጅቱ የፌዴራል ወይም የስቴት ሕግ ወይም ደንብ እንደጣሰ የሚናገር መግለጫ፣
- ይህ መግለጫ የተመሠረቱበትን ተጨባጭ ነገሮች፣
- የስቴት አቤቱታውን የሚያስገባውን ግለሰብ/ድርጅት ፊርማና የመገናኛ መንገድ፣ እና
- የስቴት አቤቱታው ከአንድ የተወሰነ ልጅ ጋር የተያያዘ የሕግ መጣስ ከሆነ፡-
 - የልጁ ስም እና የመኖሪያ አድራሻ፣
 - ልጁ የሚማርበትን የትምህርት ቤት ስም፣
 - ልጁ ወይም ወጣቱ ቤት አልባ ከሆነ፣ ሊገኝ የሚችለውን መገናኛ ዘዴ እና ልጁ የሚማርበትን የትምህርት ቤት ስም፣
 - የልጁ ችግር ዓይነት ማብራሪያ፣ ከችግሩ ጋር የተያያዙ ተጨባጭ ነገሮችን ጨምሮ፣
 - ለችግሩ መፍትሔ ተብሎ የቀረበውን፣ የስቴቱ አቤቱታ በገባበት ጊዜ አመልካቹ እስከሚያውቀውና ማግኘት እስከሚችለው ድረስ።

አንድ የስቴት አቤቱታ ተከስቷል የሚለው የሕግ መጣስ፣ አቤቱታው ስቴቱ ጋር ከመድረሱ ቀን እስከ አንድ ዓመት ቀድሞ ባለው ጊዜ ውስጥ የሆነ መሆን አለበት። MSDE ውሳኔውን የስቴት አቤቱታው በደረሰባቸው በ60 ቀን ውስጥ ማሳወቅ አለባቸው፣ የ60 ቀን የጊዜ ገደቡን ማራዘም የሚችሉት የሚከተሉት ከሆኑ ነው፡-

- አሁን የሚገኘውን አቤቱታ በተመለከተ ልዩ አጋጣሚዎች ካሉ፣ ወይም
- ጉዳዩ ውስጥ ያሉበት ወላጅና የሕዝብ ድርጅት አለመግባባቱን ለመፍታት ግልግልን ወይም ሌሎች መንገዶች ለመግባባት ፈልገው የጊዜ ገደቡን በፈቃደኝነት ለማራዘም ከተሰማሙ።

ቢያንስ ቢያንስ MSDE የሚከተሉትን ያደርጋል፡-

- አስፈላጊ ነው ተብሎ ከተወሰነ፣ ቦታው ላይ የሚደረግ የግል ምርመራ ማካሄድ፣
- አቤቱታ አቅራቢው፣ የስቴት አቤቱታ ውስጥ ስለ ክሶቹ ተጨማሪ መረጃ በቃል ወይም በጽሑፍ መስጠት እንዲችል ዕድል መስጠት፣
- ከጉዳዩ ጋር የሚያያዘውን መረጃ ሁሉ ገምግሞ የሕዝብ ድርጅቱ የፌዴራልና የስቴት ሕጎችን ስለመጣሱ የግል ውሳኔ ማድረግ፣ እና
- ለአቤቱታ አቅራቢውና ለሕዝብ ድርጅቱ አቤቱታ ውስጥ ያሉትን እያንዳንዱን ክሶች የሚመለከት ውሳኔና የተገኙትን ተጨባጭ ነገሮች ግምገማዎች በጽሑፍ መስጠት።

ውሳኔው የመጨረሻ ውሳኔ ይተሰጠበትን ምክንያቶችና የመጨረሻ ውሳኔውን በሥራ ላይ ለማዋል መከተል ያለባቸውን ሥርዓታዊ መንገዶች ያጠቃልላል - አስፈላጊ ከሆነም የቴክኒክ እርዳታ ድርጊቶችን፣ ድርድሮችን ሕግ የማክበሪያ የሚረግፍ ድርጊቶችን ያካትታል። MSDE አንድ የሕዝብ ድርጅት ተገቢ

አገልግሎቶችን አላሟላም ብሎ ከወሰነ በጽሑፍ የሚቀርበው የመጨረሻ ውሳኔ የሕዝብ ድርጅቱ የከለከለውን ለልጁ ተገቢ የሆኑትን አገልግሎቶች እንዴት ማረም እንደሚችል፣ እንዲሁም ወደፊት ለአእምሮ ወይም ለአካል ጉዳተኛ ልጆቻች በሙሉ የሚሰጡ ተገቢ አገልግሎቶችን ጨምሮ ይናገራል።

የስቴት አቤቱታን ስለመፍታት፡-

ግልግል ወይም ሌሎች አፊሊዩላዊ ያልሆኑ የአለመግባባት መፍቻ መንገዶች ሊኖሩ ይችላሉ፣ እነሱን መጠቀምም የሚበረታታ ነው። ሁለቱ ወገኖች አቤቱታውን ከፊት፣ MSDE በፌዴራል ደንቦች መሠረት ምርመራ ማካሄድ የለበትም።

የፍትህ ሂደት አካል የሆነ የስቴት አቤቱታን ስለመፍታት፡-

If MSDE የፍትህ ሂደት አካል የሆነ የስቴት አቤቱታ ቢደርስው፣ ወይም አንድ የስቴት አቤቱታ በርካታ ችግሮች የያዘ ሆኖ ከእነዚህ አንዱ ወይም ብዙው የችሎት አካል ከሆኑ፣ MSDE የስቴት አቤቱታውን ማንኛውም የፍትህ ሂደት ውስጥ ያለውን ክፍል የፍትህ ሂደቱ እስከሚጠቃለል ድረስ ወደ ጎን ማስቀመጥ አለበት። ሆኖም የስቴት አቤቱታ ውስጥ ያለ ማንኛውም የፍትህ ሂደቱ ክፍል ያልሆነ ጉዳይ የጊዜ ገደቡና ከላይ የተጠቀሱትን የሥርዓት ሂደቶች ተከትሎ መፈታት አለበት። ከዚህ በፊት በፍትህ ሂደት ውሳኔ የተሰጠው ጉዳይ በስቴት አቤቱታ ውስጥ ቢነሳ፣ እና ይህ ጉዳይ እነዚሁን ወገኖች የሚመለከት ከሆነ፣ የችሎት ፍርድ የሚያስገድድ ቃል ሲሆን፣ MSDEም አቤቱታ አቅራቢውን ይህንኑ መረጃ ይነግረዋል።

የፍትህ ሂደት አቤቱታ፡-

የልጁ መታወቂያ፣ ግምገማ፣ አስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶችን ወይም ትምህርታዊ ምደባን፣ ወይም የነጻ ተገቢ የሕዝብ ትምህርትን (FAPE) በተመለከተ ሁሉ ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት የፍትህ ሂደት ማመልከቻ ማስገባት ይችላሉ።

የፍትህ ሂደት አቤቱታው የተመሠረተበት ተብዬ የሕግ መጣስ ድርጊት የተከሰተው ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ካወቀ ወይም ማወቅ ከነበረበት እስከ ሁለት ዓመት በፊት ጊዜ ውስጥ መሆን አለበት።

የሕዝብ ድርጅቱ አውቆ በፍትህ ሂደት አቤቱታ ውስጥ የተጠቀሱትን ጉዳዮች ሳይፈቱ ተፈትተዋል ካለ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ በ IDEA ሥር ለወላጅ መስጠት የነበረበትን መረጃ ሳይሰጥ በመቅረቱ ምክንያት ወላጅ በጊዜ ገደብ ውስጥ የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማመልከቻ ማስገባት ካልቻለ ይህ የጊዜ ገደብ በሥራ ላይ አይውልም።

የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማመልከቻ ለማስገባት፣ ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት (ወይም የወላጅ ጠበቃ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ጠበቃ) ለሌላው ወገንና ለ OAH የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማቅረብ አለበት። አቤቱታው ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ሁሉ የያዘና በምስጢር የሚጠበቅ መሆን አለበት።

ወላጆች የፍትህ ሂደት አቤቱታ ሲያስገቡ ለመርዳት የግልግልና የፍትህ ሂደት አቤቱታ ጥያቄ ማቅረቢያ ፎርም ልጃቸው ትምህርት ቤት ከሚሄድበትና የአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች አቅራቢ ከሆነው የሕዝብ ድርጅት ወይም ከ MSDE ዌብሳይት በ www.marylandpublicschools.org አድራሻ ማግኘት ይችላሉ። በይበልጥ እርዳታ ለማግኘት የሕዝብ ድርጅቱን የአስቀድሞ ችግር መፍቻ ቢሮ፣ የልዩ ትምህርት ቢሮ ወይም የMSDEን የልዩ ትምህርትና የአስቀድሞ ችግር መፍቻ አገልግሎቶች ክፍልን በስልክ ቁጥር (410) 767-7770 ይገናኙ።

የፍትህ ሂደቱ አቤቱታ ይዘታ፡-

የፍትህ ሂደት አቤቱታው የሚከተሉትን መያዝ አለበት፡-

- የልጁን ስም፣
- የልጁን የመኖሪያ ቤት አድራሻ (ወይም ቤት አልባ ልጅ ከሆነ፣ የተገኘውን የመገናኛ መንገድ መረጃ)፣
- ልጁ የሚማርበትን የትምህርት ቤት ስም፣
- የልጁ ትምህርት ኃላፊ የሆነውን የሕዝብ ድርጅት ስም (ለምሳሌ የአካባቢው የትምህርት ቤት ሲስተም)፣
- ከቀረበው ወይም እምቢ ከተባለው አነሳሽ ወይም ለውጥ ጋር የተያያዘ የልጁ ችግር ማብራሪያ፣ ከችግሩ ጋር የተያያዘ ተጨባጭ ነገሮችን ጨምሮ፣ እና
- ለችግሩ የቀረበውን መፍትሔ አቤቱታው በቀረበበት ጊዜ ለወገኑ እስከታወቀ ወይም እስከተገኘበት ድረስ።

ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ይህንን መረጃ የያዘ የፍትህ ሂደት አቤቱታ እስከሚያስገባ ድረስ ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ (ወይም የወላጁ ጠበቃ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ጠብቃ) የፍትህ ሂደት በችሎት ፊት ሊሰማለት አይችልም።

ለፍትህ ሂደት አቤቱታው የሚሰጥ ምላሽ፡-

አንድ ሰው ወይም ድርጅት የፍትህ ሂደት አቤቱታ ሲያስገባ፣ ለልጁ አስቀድሞ ችግር መፍቻና ትምህርት ኃላፊ የሆነው የሕዝብ ድርጅት የሚከተሉትን ያደርጋል፡-

- በነጻ ወይም በአነስተኛ ወጪ ማግኘት የሚቻሉትን የሕግ ወይም ሌሎች ተዛማጅ አገልግሎቶች ለወላጅ ማስታወቅ፣
- የሥርዓት መከላከያ ደንቦች ስነድ ቅጂ ለወላጅ መስጠት፣ እና
- ግልግል ማድረግ እንደሚቻል ለወላጅ ማስታወቅ።

የሕዝብ ድርጅቱ በፍትህ ሂደት አቤቱታ ውስጥ ወላጅ ስላነሳቸውን ጉዳዮች የሚናገር የቅድሚያ የጽሑፍ ማስታወቂያ ለወላጆች ካልላከ፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታው በደረሰው በ10 ቀን ውስጥ የሚከተሉትን የያዘ መልስ የሕዝብ ድርጅቱ ለወላጅ መላክ አለበት፡-

- የሕዝብ ድርጅቱ ድርጊቱን/ቶችን የሚያቀርብበትን ወይም እምቢ የሚልበትን ምክንያት ማብራሪያ፣
- ሌላ ያጤናቸውን አማራጮችና እነዚህ አማራጮች ለምን እንደተተው የሚገልጽ ማብራሪያ፣

- የአካል ስንኩል ወላጆች በሥርዓታዊ ደንቡ ሥር መከላከያ እንዳላቸው የሚናገር መግለጫ እና፣ ይህ ማስታወቂያ የመጀመሪያ ግምገማ ማስተላለፊያ ካልሆነ፣ የሥርዓት መከላከያ ቅጂ የሚገኝበትን መንገድ፣ እና
- የ IDEAን አቅርቦቶች ለመረዳት የሚረዱ ምንጮች ምን እንደሆኑ ለወላጆች ማስታወቅ።

ይህ ምላሽ የሕዝብ ድርጅቱ የወላጁ የፍትህ ሂደት አቤቱታ በተገቢ ሁኔታ ያልተሟላ ከሆነ ይህንን ከማለት የሚከለክል አይደለም።

የፍትህ ሂደት አቤቱታው ሌላው ወገን (ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት) ለሌላው ወገን በፍትህ ሂደት አቤቱታ ውስጥ የተጠቀሱትን ጉዳዮች አንስቶ የሚያብራራ መልስ የፍትህ ሂደት አቤቱታው በደረሰ በ 10 ቀን ውስጥ መስጠት አለበት።

የማስታወቂያ ብቃት፡-

የፍትህ ሂደት አቤቱታ የሚደርሰው ወገን፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታ መመዘኛዎችን አያሟላም በማለት መጥሪያ በደረሰው በ 15 ቀን ደብዳቤ ውስጥ ለ OAH እና ለሌላኛው ወገን በጽሑፍ ካላስታወቀ በስተቀር፣ የፍትህ ሂደት የተጠየቀበት ማስታወቂያ በቂ እንደሆነ ተደርጎ ይወሰዳል። የተባለውን ማስታወቂያ ድክመት በተመለከተ የቀረበው የጽሑፍ ማስታወቂያ በደረሰው በ አምስት (5) ቀን ውስጥ OAH ቀደም ሲል የቀረበው የፍትህ ጥያቄ ማስታወቂያ መመዘኛዎችን የሚያሟላ እንደሆነ ይወሰናል። ከዚያም ለሁለቱም ወገኖች በጽሑፍ ያሳውቃል።

አንድ ወገን፣ ሌላኛው ወገን ስምምነቱን በጽሑፍ ካረጋገጠለትና ከታች በተመለከቱት መሠረት ችግሩን በእርቅ ስብሰባ ተገናኝቶ ለመፍታት ዕድል ከተሰጠው፣ ወይም የፍትህ ሂደቱ ሲሰማ ከ አምስት (5) ቀን ያልበለጠ ጊዜ ሲቀረው OAH የፈቀደ ከሆነ ብቻ፣ ለፍትህ ሂደት የቀረበውን ጥያቄ ማሻሻል ይችላል። ለእርቅ ስብሰባውና ለፍትህ ሂደቱ የሚሰጠው የጊዜ ሰሌዳ የተሻሻለው የፍትህ መጠየቂያ ማስታወቂያ እንደገና ሰቀርብ ጀምሮ ይሆናል።

በፍትህ ሂደቶች ጊዜ የልጁ ሁኔታ/ቦታ፡-

አንድ በአስተዳደራዊ በፍርድ ቤት የተያዘ ጉዳይ ገና በመካሄድ ላይ ባለበት ወቅት (ስነ ምግባር ክፍል ሥር የተጠቀሱትን ሳይጨምር)፣ ወላጆችና የሕዝብ ድርጅቱ በተቃራኒው እንዲሆን ካልተስማሙ በስተቀር፣ ተማሪው አሁን ባለበት አስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም የትምህርት ቦታው መቆየት ይኖርበታል። የፍትህ ሂደቱ ቀደም ብሎ ወደ ሕዝብ ትምህርት ቤት የማስገባት ቀዳሚ ማመልከቻን የሚያካትት ከሆነ፣ ተማሪው፣ በወላጆች ስምምነት፣ ሁሉም የፍትህ ሂደቱ እስከሚጠናቀቅ ድረስ ተማሪው በሕዝብ መርህ ግብር ውስጥ መግባት ይኖርበታል። የALJው ውሳኔ፣ ወላጆች ለልጃቸው የአስቀድሞ ችግር መፍቻ ወይም የትምህርት ቦታ ለውጥ መደረጉ ተገቢ ነው ከሚሉት ጋር የሚስማማ ከሆነ፣ ተከታታይ የይግባኝ ጥያቄዎችም በሚስተናገዱበት ወቅት ሁሉ፣ ያ የትምህርት ምድብ ቦታ የተማሪው የወቅቱ ምድብ ቦታ ሆኖ ይቆያል።

ችግሩን የመፍታት ሂደት፡-

በወላጆች የቀረበውን የፍትህ ሂደት ጥያቄ ማስታወቂያ ከደረሰው ከ15 ቀን ውስጥ፣ እንደዚሁም የፍትህ ሂደት ጥያቄው ለመታየት ከመጀመሩ ቀደም ብሎ፣ የሕዝብ ድርጅቱ በወላጆችና በወረዳው እንደታመነበት ሁሉ በማስታወቂያው ላይ ስለተገለጹት እውነታዎች ዝርዝር እውቀት አላቸው ከሚባሉት አግባብነት ካላቸው የግል ቤተሰብ አገልግሎት ዕቅድ (IFSP) ቡድን ወይም የግል ትምህርት መርህ-ግብር (IEP) ቡድን አባል/አባላት ጋር በጋራ ስብሰባ ያደርጋል። ስብሰባውም፡-

- በሕዝብ ድርጅቱ ስ ውሳኔ የማድረግ ሥልጣን ያለው የሕዝብ ድርጅቱ ተወካይን ማካተት አለበት፤ አና
- ወላጁ ጠበቃ ካላመጣ በስተቀር የሕዝብ ድርጅቱን የሚወክል ጠበቃ ማካተት አይችልም።

ወላጁና የሕዝብ ድርጅቱ ስብሰባው ላይ የሚገኙትን አግባብነት ያላቸውን የ IFSP ወይም IEP ቡድን አባሎች ይወስናሉ።

የስብሰባው ዓላማ ወላጅ ስለ ፍትህ ሂደት አቤቱታውና አቤቱታው የተመሠረተበት ተጨባጭ ነገሮች የሕዝብ ድርጅቱ አለመግባባቱን የመፍታት ዕድል እንዲኖረው ለመነጋገር ነው።

የችግር መፍቻ ስብሰባው አላስፈላጊ የሚሆነው፡-

- ወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ ስብሰባውን ለመተው በጽሑፍ ሲስማሙ፤
- ወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ ግልግልን ለመሞከር ሲስማሙ፤ ወይም
- የሕዝብ ድርጅቱ የፍትህ ሂደት አቤቱታውን ያነሳሳ ከሆነ።

የሕዝብ ድርጅቱ ወላጅ አጥጋቢ ሆኖ እስከሚያገኘው ድረስ የፍትህ ሂደት አቤቱታው በደረሰው በ30 ቀን ጊዜ ውስጥ ችግሩን ካልፈታ (የችግሩ መፍትሔ ወቅት)፣ የፍትህ ሂደት ይግባኙ ሊከሰት ይችላል።

የመጨረሻ ውሳኔ መስጫው የ45 ቀን የጊዜ ገደብ የሚጀምረው የችግሩ መፍትሔ ወቅት ካለቀ ከ30 ቀን በኋላ ነው፤ ከዚህ በታች ከ “የ30 ቀን የጊዜ ሰሌዳው ላይ የሚደረጉ ማስተካከያዎች” ወይም “አፋጣኝ የጊዜ ሰሌዳዎች” የሚሉት ክፍሎች ወስጥ ከተጠቀሱት አጋጣሚዎች አንዱ ካልተከሰተ በስተቀር።

የ30 ቀን የጊዜ ሰሌዳው ላይ የሚደረጉ ማስተካከያዎች፡-

ችግሩን የመፍቻ የጊዜ ገደብን ለማራዘም ወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ ካልተስማሙ፣ የፍቺ ሥርዓቱን ይቅር ብለው ካልተውሉ፣ ወይም ግልግል ካልተጠቀሙ በስተቀር፣ የወላጅ የመስማሚያ ስብሰባ ውስጥ ከመገኘት መቅረት መፍትሔ የማግኛ የሥርዓቱን የይግባኙን የጊዜ ገደቦች ስብሰባው እስከሚደረግ ድረስ ያዘገያል።

ተገቢ ጥረቶች አድርጎ፣ እነዚህንም ጥረቶች በሰነድ ከተያዙ በኋላ፣ የሕዝብ ድርጅቱ የመፍትሔ መፈለጊያ ስብሰባው ውስጥ ወላጆችን ተሳታፊ ለማድረግ ካልቻለ፣ የመፍትሔ ወቅቱ ካለቀ ከ30 ቀናት በኋላ የሕዝብ ድርጅቱ የፍትህ ሂደት አቤቱታው በALJ እንዲሰረዝ መጠየቅ ይችላል። የሕዝብ ድርጅቱ ያደረጋቸው ጥረቶችን የያዘው ሰነድ፣ ለሁሉም ተስማሚ የሆነ የመገናኛ ሰዓትና ቦታ የሞከረበትን እንደሚከተሉት ዓይነት ፊርማዎች ማሳየት አለበት፡-

- በስልክ ለማግኘት የተደወለባቸው ወይም የተሞከረባቸው የዘርዘር ፊርማዎችና የስልክ ጥሪዎቹ ውጤቶች፡-
- ለወላጅ የተላከ ማንኛውም ዓይነት ደብዳቤ ቅጂና ማንኛውም የተገኘ ምላሽ፣ እና
- ወደ ወላጆች ቤት ወይም መሥሪያ ቤት የተደረጉ ጉብኝቶችና ውጤቶቻቸው በዘርዘር ፊርማዎች።

የሕዝብ ድርጅቱ የመትሔ ስብሰባውን የወላጅ የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማስታወቂያ በደረሰው በ15 ቀናት ውስጥ ካላደረገ ወይም በመፍትሔ ስብሰባ ውስጥ ካልተሳተፈ፣ ወላጅ የይግባኝ ችሎቱ ተጀምሮ ውሳኔው በ45 ቀናት ውስጥ እንዲሰጠው ጥያቄ ማቅረብ ይችላል።

ወላጁና የሕዝብ ድርጅቱ የመፍትሔ ስብሰባው እንዲቀር በጽሑፍ ከተስማሙ፣ የፍትህ ሂደት ችሎቱ የ45 ቀን የጊዜ ገደብ በማግስቱ ይጀምራል።

ግልግሎ ወይም የመፍትሔ ስብሰባው ከተጀመረ በኋላ ወላጁና የሕዝብ ድርጅቱ ስምምነት እንደሌለ በጽሑፍ ከተስማሙ፣ የፍትህ ሂደት ችሎቱ የ45 ቀን የጊዜ ገደብ በማግስቱ ይጀምራል።

ወላጁና የሕዝብ ድርጅቱ ግልግልን ለመሞከር ከተስማሙ፣ የ30 ቀን የችግር መፍቻው የጊዜ ገደብ ሲያበቃ፣ ሁለቱም ወገኖች ስምምነት እስከሚደርሱ ድረስ ግልግሉን ለመቀጠል በጽሑፍ መስማማት ይችላሉ። ሆኖም ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ከግልግሉ ትቶ ከወጣ፣ የፍትህ ሂደት ችሎቱ የ45 ቀን የጊዜ ገደብ በማግስቱ ይጀምራል።

የችግሩን መፍትሔ ስምምነት፡-

ላለመግባባቱ መፍትሔ ስብሰባው ላይ ከተገኘለት፣ ወላጁና የሕዝብ ድርጅቱ የሚከተለው ዓይነት በሕግ የሚያስገድድ ስምምነት ውስጥ መግባት አለባቸው፡-

- በወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ በስምምነቱ እንዲረጋ የሚያስችል ሥልጣን ያለው የሕዝብ ድርጅቱ ተወካይ የተፈረመ፣ እና
- በማንኛውም በአውራጃው መሥራት በሚችል የስቴት ፍርድ ቤት (ይህንን ዓይነት ክስ ሊሰማ የሚችላ የስቴት ፍርድ ቤት) ወይም የፌዴራል አውራጃ ፍርድ ቤት ውስጥ።

በስብሰባው ውጤት ምክንያት ወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ ስምምነት ላይ ቢደርሱ፣ ማንኛውም ወገን ስምምነቱን በሶስት (3) የሥራ ቀናት ውስጥ ሊያፈርሱት ይችላሉ።

የፍትህ ሂደት ችሎት፡-

በአለመግባባት ውስጥ ያለው ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታ በሚያቀርብበት ጊዜ፣ ወገን ያልያዘ የፍትህ ሂደት ችሎት የማግኘት ዕድል አለው።

የአስተዳደር ሕግ ዳኛ (ALJ)፡-

- የአስተዳደራዊ ይግባኞች ቢሮ ተቀጣሪ ነው፤
- ከይግባኙ ዓላማ ጋር የሚጋጭ የግል ወይም የሙያ ጥቅም አያገኝበትም፤
- ስለ IDEA አቅርቦቶች፣ ከ IDEA ጋር የተያያዙ ፌዴራልና የስቴት ደንቦችና የ IDEA ሕጋዊ ትርጓሜዎች የሚያውቅና የሚረዳነው፣ እና
- ይግባኞችን የማስተዳደር፣ ውሳኔ የማድረግና የመጻፍ፣ ሁልጊዜ አንድ ዓይነትና ተገቢ የሆነ መደበኛ የሕግ አሠራር እውቀትና ችሎታ አለው።

የፍትህ ሂደት አቤቱታ ርዕስ፡-

የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማመልከቻውን የሚያስገባው የአቤቱታው ወገን (ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ)፣ ሌላው ወገን ካልገተሰማ በስተቀር፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታው ላይ ያልተነሱ ጉዳዮችን ማንሳት አይችልም።

የይግባኝ መብቶች፡-

ማንኛውም በፍትህ ሂደቱ ተካፋይ የሚሆን ወገን (የIDEAን ሥርዓታዊ መንገዶች የሚመለከት ይግባኝን ጨምሮ) የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል፡-

- በስቴት አስተዳደር አንቀጽ §9-1607.1 በተጠቀሰው የሜሪላንድ ኮድ መሠረት የፍትህ ሂደቶች ላይ ራስዎን መወከል ወይም ጠበቃ መያዝ
- በአማካሪዎችና የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ልጆች ችግር ልዩ እውቀትና ሥልጠና ባላቸው ግለሰቦች መታጀብና ከነሱም ምክርን የማግኘት መብቶች፤
- ማስረጃን የማቅረብና የመከራከር፣ ምስክሮችም እንዲገኙና መስቀለኛ ጥያቄን የማድረግ መብቶች፤
- የፍትህ ሂደቱ ከመጀመሩ ቢያንስ ከ 5 የሥራ ቀናት በፊት ለተካፋይ ወገኖች ያልተገለጸ ማኛውንም ዓይነት ማስረጃን የመከልከል መብት፤
- የፍትህ ሂደቱን ፊርማዎች ላይ በቃል በጽሑፍ፣ ወይም በወላጆች ምርጫ፣ በኤሌክትሮኒክ ቅጂ የማግኘት መብት፣ እና
- በወላጆች ምርጫ፣ በጽሑፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ የእውነት ማጣራት ሂደቶችንና ውሳኔዎችን የማግኘት መብቶች።

በግልጽ ስለማውጣት ተጨማሪ መረጃ፡-

የፍትህ ሂደት ይግባኝ ከመጀመሩ ቢያንስ ከ አምስት (5) የሥራ ቀናት በፊት፣ እያንዳንዱ የሂደቱ ተካፋይ ወገን፣ ለሌሎቹ ሁሉም ተካፋይ ወገኖች ሁሉ፣ በዚያን ቀን የተጠናቀቁ ግምገማዎችንና በተካፋይ ወገኑ ግምገማ ላይ የተመሠረቱ ሆነው በፍትህ ሂደቱ ላይ ተካፋይ ወገኑ ሊጠቀሙባቸው ያሰባቸውን አስተያየቶች ሁሉ ይገልጻል።

አንደኛው ወገን ከሌላኛው ወገን ፈቃድ ሳያገኝ ግምገማዎችን ወይም አስተያየቶችን በፍትህ ሂደቱ ላይ ለማስማት ቢፈልግ፣ ከላይ የተጠቀሰውን ሁኔታ ካላሟላ ለሀገር ሊያግደው ይችላል።

የወላጅ መብቶች፡-

ወላጅ የሚከተሉት መብቶች አሉት፡-

- ልጁ እንዲገኝ ማድረግ፣
- ይግባኙን ለሕዝብ መክፈት፣ እና
- የይግባኙ ሬኮርድ፣ የተጨባጭ ነገሮች ግኝቶችና ውሳኔዎች በነጻ ለእርስዎ ሊሰጡዎት ይገባል።

የይግባኝ ውሳኔ፡-

አንድ ተማሪ የነጻ ተገቢ የሕዝብ ትምህርት (FAPE) አግኝቶ እንደሆነ ለማረጋገጥ፣ አንድ ለሀገር በተጨባጭ በተረጋገጠ ማስረጃ ላይ በመመሥረት ይወስናል። የሥርዓታዊ ጥሰትን በሚመለከት ለሚቀርብ ያልተጣራ ክስ፣ አንድ ለሀገር ፣ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን በማጤን አንድ ተማሪ FAPE እንዳላገኘ ሊደረስበት ይችላል፡-

- ልጁ FAPE ከማግኘት መብቱ አደናቅፎት ከሆነ፣
- ልጁ FAPE እንዲያገኝ በሚደረገው የውሳኔ ሥርዓታዊ አሠራር ላይ ወላጆች የመካፈል ያላቸውን ዕድል በከፍተኛው አደናቅፎት ከሆነ፣ ወይም
- የትምህርት ጥቅም ከማግኘት ያስቀረ ከሆነ።

ከዚህ በላይ የተገለጹት ማንኛውም አቅራቢዎች ለሀገር የሕዝብ ድርጅቱ በፌዴራል ደንቦች IDEA (34 CFR 300.500 እስከ 300.536) በከፍል B ሥርዓት ለሥርዓታዊ መከላከያዎች አስፈላጊ ነጥቦችን እንዲያከብር ከማዘዝ አይከለክሉትም።

ለብቻው የተለየ የፍትህ ሂደት አቤቱታ፡-

የ IDEA የሥርዓታዊ መከላከያዎች ክፍል ውስጥ ወላጅን ከዚህ በፊት ካመለከተው የፍትህ ሂደት አቤቱታ ጉዳይ ጋር ምንም የማይያያዝ ለብቻው የተለየ የፍትህ ሂደት አቤቱታ ከማስገባት የሚከለክለው ምንም ነገር የለም።

የጊዜ ሰሌዳዎችና የችሎት አመቺነት፡-

የ30 ቀን ጊዜ የሚሰጣቸው የመፍትሔ ስብሰባዎች ወቅት ካለቀ በኋላ ከ45 ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ፣ ከዚህ በታች ከ “የ30 ቀን የጊዜ ሰሌዳው ላይ የሚደረጉ ማስተካከያዎች” ወይም “አፋጣኝ የጊዜ ሰሌዳዎች” ውስጥ እንደተገለጸው፡-

- በይግባኙ ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ተደርጓል፣ እና
- የውሳኔው ቅጂ ለእያንዳንዱ የክስ ወገን ተልኳል።

ማንኛውም ወገን ጥያቄ ካቀረበ ለሀገር ከ45 ቀናቹ የበለጠ የተወሰነ የጊዜ ማራዘም ሊሰጥ ይችላል። እያንዳንዱ ይግባኝ መደረግ ያለበት ለወላጁ ወይም ለልጁ አግባብ ባለው አመቺ ሰዓትና ቦታ መሆን አለበት።

የተፋጠኑ የጊዜ ሰሌዳዎች፡-

የሚቀጥሉትን በተመለከተ በአንድ አካለሰንኩል ልጅ ስም የፍትህ ሂደት አቤቱታ በተደረገ ጊዜ፣ የሕዝብ ድርጅቱ የተፋጠኑ የፍትህ ሂደት ችሎት የማዘጋጀት ኃላፊነት አለበት፡-

- አካለሰንኩል የሆነ ልጅ በአሁኑ ጊዜ ትምህርት ቤት ያልተመዘገበ ወይም ትምህርት ቤት የማይሄድ፣
- አካለሰንኩል የሆነ ልጅ በመሸጋገሪያ አማራጭ የትምህርት ቦታ በተመደበ ጊዜ፣ ወይም
- የገለጸ ውሳኔ።

የፍትህ ሂደት አቤቱታው በገባ በ20 የትምህርት ቀናት ውስጥ የፍትህ ችሎቱ መካሄድ አለበት። ለሀገር ይግባኙ ካለቀ በኋላ በ10 ቀን ውስጥ ውሳኔ ምድረግ አለበት። የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማስታወቂያ በደረሰ በሰዓት (7) ቀናት ጊዜ ውስጥ የመፍትሔ መፈለጊያ ስብሰባ መደረግ አለበት፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታው በደረሰ በ15 ቀን ጊዜ ውስጥ ለሁለቱም ወገኖች አጥጋቢ እስከሆነ ድረስ ካልተፈታ በስተቀር የፍትህ ሂደት ይግባኙም ይቀጥላል።

የፍርድ መጨረሻነት፡-

ወላጆች ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ይግባኝ ካላሉ በስተቀር የ ለሀገር ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል። በግኝቶቹና በውሳኔዎቹ ይልተደሰተ ማንኛውም ወገን ይግባኙ ላይ የታየውን አቤቱታ በተመለከተ የማህበራዊ እርምጃ ሊያመጣ ይችላል።

ይግባኝ፡-

ማንኛውም የይግባኝ ወገን በንትርክ ላይ ያለው ጉዳይ መጠን ምንም ያክል ይሁን፣ በሜሪላንድ ሕግ መሠረት የመጨረሻው ውሳኔ በተሰጠ በ120 ቀናት ውስጥ፣ በማንኛውም ተወዳዳሪ ሥልጣን ባለው የመንግሥት ፍርድ ቤት ወይም በማንኛውም የዩናይትድ ስቴትስ የወረዳ ፍርድ ቤት ለማህበራዊ እርምጃ ማመልከት ይችላሉ።

ለማንኛውም እርምጃ፣ ፍርድ ቤቱ፡-

- የአስተዳደራዊ ሂደቶቹን ሬኮርዶች ማግኘት፣
- በወላጆች ወይም በህዝባዊ ድርጅቱ ጥያቄ ተጨማሪ ማስረጃዎችን ያዳምጣል፣ እና
- ውሳኔውንም ሚዛን የሚደፋ ሆኖ በተገኘው ማስረጃ ላይ ተመስርቶ ይወስናል፣ እና
- ተገቢ ነው ብሎ ያመነበትን ብዬ ይሰጣል።

በ IDEA ክፍል B ውስጥ መብቶችን፣ ሥርዓታዊ ሂደቶችን፣ የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ አሜሪካውያን ድንጋጌ 1990 (Americans with Disabilities Act of 1990, Title V of the Rehabilitation Act of 1973 (Section 504))፣ የ1973 ዓ.ም. የመልሶ ማቋቋሚያ/ማገገሚያ ድንጋጌ ርዕስ V (ክፍል 504)፣ ወይም የአእምሮ ወይም የአካል ጉዳተኛ ተማሪዎች መብቶችን የሚጠበቁ ሌሎች የፌዴራላዊ ሕጎች መሠረት፣ በሕገ መንግሥቱ የተፈቀዱ የመፍትሄ መድሃኖችን የሚከለክል ወይም የሚገድብ አንዳቸውም ነገር የለም። በነዚህ ሕጎች ሥር ለማህበራዊ እርምጃ ከማመልከት በፊት፣ ወላጆች ወይም ሕዝባዊ ድርጅቱ ከ OAH ጋር የሚደረገውን ማኛውንም የፍትህ ሂደቶችን በሙሉ አሟጠው የጨረሱ መሆን የሚገባቸው ከሚሆን በስተቀር። ይህ ማለት በሌሎች ሕጎች ሥር ወላጆች በ IDEA ሥር የሚያገኙትን መፍትሔዎች ሊያገኙ ይችላሉ። ግን በነዚህ ሕጎች ሥር መፍትሔ ለማግኘት ከፈለጉ፣ ቀጥታ ወደ ፍርድ ቤት ከመሄዳቸው በፊት ወላጆች መጀመሪያ በ IDEA ሥር የሚገኙትን አስተዳደራዊ መፍትሔዎች መጠቀም አለባቸው (ለምሳሌ የፍትህ ሂደት አቤቱታውን፣ የመፍትሔ መፈለጊያ ስብሰባውን፣ እና ወገን ያልያዘ የፍትህ ሂደት ሥርዓቶች)።

የጠበቆች ክፍያዎች

በማንኛውም በ IDEA ሥር የመጣ እርምጃ ወይም ሂደት ውስጥ፣ ፍርድ ቤቱ ተገቢ የሆኑ የጠበቃ ክፍያዎች ለሚከተሉት ሊሰጥ ይችላል፡-

- የአንዱ ወገን የሆነው የአካላዊነት ጥራት ወላጆች ወይም አሳዳጊዎች፣
- ቅሬታን ወይም በጣም አልባሉ፣ ምክንያት አልባ፣ ወይም መሠረተኛ በሆኑ ማስረጃዎች ምክንያትነት ለተወሰዱ የከታታይ እርምጃዎች ቅሬታቸውን ካስመዘገቡ ወላጆች በተቃራኒ ለሚቆሙ ለወቅቱ ተጻራሪ ወገን፣ ማለት MSDE ወይም ማንኛውም ሌላ ሕዝባዊ ድርጅት፣ ወይም የቀረበው ክስ አልባሉነት፣ ምክንያት አልባነት፣ ወይም መሠረተ ቢስነት ግልጽ ከሆነ በኋላም ክስን ለሚቀጥል የወላጆች ጠበቃ፣ ወይም
- ከወላጆች ጠበቃ በተቃራኒ ለሚቆም ማንኛውም የወቅቱ ወገን ማለትም MSDE ወይም ሌላ የሕዝብ ድርጅት፣ ወይም ከወላጅ በተጻራሪ፣ የወላጆች ቅሬታ ወይም የተከታታይ እርምጃዎች ምክንያት እንዲያው አግባብነት ለጎደለው ማንኛውም ዓላማ፣ ለምሳሌም ለማበሳጨት፣ አላስፈላጊ የጊዜ መገተትን ለመፍጠር፣ ወይም አላግባብ የፍርድ ቤት ክስ ወጪን ለመጨመር በሚል አዝማሚያ ቀርቦ ከሆነ።

ለቀረቡ አገልግሎቶች ዓይነትና ጥራት የሚፈቀዱ ክፍያዎች፣ ድርጊቱ/እርምጃው በተነሳበት ማህበረሰብ የወቅቱ ስሌት ላይ የተመሠረቱ መሆን ይገባቸዋል። ክፍያዎቹን በማስላት ጊዜ፣ ተጨማሪ ጉርሻ (በነስ) ማክል ወይም ብዙትን መጠቀም አይቻልም።

በሚከተሉት ሁኔታዎች ሥር ክፍያዎች ላይፈቀዱ ይችላሉ፡-

- ለማንኛውም የIFSP ወይም የIEP ቡድን ስብሰባ፣ ስብሰባው የተጠራው በፍትህ ሂደቱ ውጤት ወይም በዳኝነት እርምጃው ምክንያት ካልሆነ በስተቀር፣
- ለፍትህ ሂደት ማመልከቻ ከመግባቱ ቀደም ብሎ ለተደረገ ግልግል፣
- ለእርቅ/መግባቢያ ስብሰባዎች፣ እና
- በሚከተሉት ሁኔታዎች ሰብብ፣ ለወላጅ የጽሑፍ መግለጫ መሰጠቱን ተከትሎ ለቀረቡ አገልግሎቶች፡-
 - የጽሑፍ መግለጫው እንዲሰጥ የተደረገው፣ በፌዴራላዊው የማህበራዊ ሥነሥርዓት ደንቦች፣ የሥነሥርዓት ደንብ 68፣ ሥር በተመለከተው የጊዜ ስሌት መሠረት ከሆነ፣ ወይም በአስተዳደራዊ የጉዳይ ማጣራት ሂደት መሠረት፣ ጉዳዩ መታየት ከሚጀመርበት ከአሥር ቀናት በሆነ ጊዜ ቀደም ብሎ ከሆነ፣
 - የቀረበው አቅርቦት በአሥር ቀናት ውስጥ ተቀባይነት ካላገኘ፣ እና
 - ፍርድ ቤቱ፣ ጉዳዩ በተስተናገደበት ሂደት ላይ ወላጆች ያገኙት መፍትሄ ለወላጆች ከማሳረጊያ ስምምነት ላይ ከመድረስ የተሻለ ያልነበረ ሆኖ ካገኘው። ወላጁ የቀረበውን የማሳረጊያ ስምምነት ላለመቀበል እምቢ ማለቱ አሳማኝነት ካለው፣ ክፍያዎችን ወጪዎች ይፈቀዱለታል።

በሚከተሉት ሁኔታዎች ምክንያት ክፍያዎች ሊቀነሱ ይችላሉ፡-

- ወላጁ ወይም የወላጁ ጠበቃ ጭቅጭቁን ለመፍታት ከሚወሰደው ጊዜ በላይ ያለአግባብ ካገኘው፣
- የክፍያው መጠን፣ በወቅቱ ላይ ባለው፣ በአግባቡ የመጣጣኝ ችሎታ፣ እውቅና እና የሙያ ልምድ ላላቸው ጠበቆች በማህበረሰቡ ውስጥ ለተመሳሳይ አገልግሎቶች ከሚፈቀደው የሰዓት ክፍያ ስሌት በላይ አላግባብ በልጦ ከተገኘ።
- ጉዳዩ የታየበት ባሕርይና ሁኔታ ሲጤን፣ የወሰደው ጊዜና የአገልግሎት መጠን በጣም የተንዘዘ ሆኖ ሲገኝ፣ ወይም
- የፍትህ ሂደት ጥያቄውን ሲያቀርብ፣ ጠበቃው ተገቢ የሆኑ መረጃዎችን ያላቀረበ ከሆነ።

በሚከተሉት ሁኔታዎች ምክንያት፣ ክፍያዎች አይቀነሱም፡-

- የሕዝብ ድርጅቱ የመፍትሄ ሂደቱን ካራዘመው፣ ወይም
- በሥርዓታዊ መከላከያዎች መስፈርቶች ላይ ጥሰት ተፈጽሞ ነበር።

ወላጆች ለጠበቆቻቸው ያወጧቸውን ወጪዎቻቸውን መልሰው ለመቀበል የሚችሉት በ IDEA ውስጥ የተደነገጉትን ሁኔታዎች በማሟላታቸው ላይ የሚመሠረት በመሆኑ፣ ይህንን ጉዳይ አስመልክቶ ከጠበቆቻቸው ጋር መወያየት ይኖርባቸዋል።

ተያያዥ፡-
የIDEA የአለመግባባት ፍቺ አሠራሮች ማወዳደሪያ ሠንጠረዥ

ግልግል	የፍትህ ሂደት አቤቱታ	አለመግባባት የመፍቻ መንገድ	የስቴት አቤቱታ	
የሥርዓቱ አነሳሽ ማን ሊሆን ይችላል?	ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት፣ ለሁለቱም በፈቃደኝነት መሆን አለበት	ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት	ተከራካሪ ወገኖች ለማስቀረት ወይም ግልግልን ለመጠቀም ካልወሰኑ በስተቀር፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታው በደረሰው ጊዜ የሕዝብ ድርጅቱ የመፍትሔ መፈለጊያ ስብሰባውን ያዘጋጃል	ማኛውም ግለሰብ ወይም ድርጅት፣ ከስቴቱ ውጪ ያሉትንም ጨምሮ
ማመልከቻ የማስገቢያ የጊዜ ግደቡ ምን ያክል ነው?	ምንም የተጠቀሰ የለም	ከመጠነኛ ጥበቃዎች ወገኑ ካወቀበት ወይም ማወቅ ከነበረበት ጊዜ በ2 ዓመት ጊዜ ውስጥ ¹	አንድ ወላጅ ባስገባው የፍትህ ሂደት አቤቱታ ምክንያት የሚወሰን	የሕግ ጥሰቱ ከተከሰተበት ቀን በኋላ እስከ 1 ዓመት ጊዜ ውስጥ
መፈታት የሚችሉት ጉዳዮች ምንድን ናቸው?	በክፍል 300 ሥር ያለ ማንኛውም ጉዳይ፣ የፍትህ ሂደት አቤቱታውን ከማስገባት በፊት የተነሱ ጉዳዮችን ጨምሮ (ይህ የማይሆንባቸው ልዩ ጉዳዮች አሉ) ²	መታወቂያ፣ ግምገማን ወይም የትምህርት ምደባን ወይም የነጻ ተገቢ የሕዝብ ትምህርት አቅርቦትን የተመለከተ ማንኛውም ጉዳይ (ይህ የማይሆንባቸው ልዩ ጉዳዮች አሉ)	የወላጁ የፍትህ ሂደት አቤቱታ ውስጥ ከተነሱት ጉዳዮች ጋር አንድ ዓይነት	የ IDEA ክፍል B ወይም ክፍል 300 ተጥሰዋል የተባሉ ሕጎች
ጉዳዮቹን ለመፍታት የተሰጠው የጊዜ ገደብ ምን ያክል ነው?	ምንም የተጠቀሰ የለም	ለጊዜ ገደቡ የተወሰነ የጊዜ ማራዘም ካልተሰጠ በስተቀር፣ የጉድዩ መፍቻ የጊዜ ገደብ ካለቀ ከ45 ቀናት በኋላ ^{3,4}	ተከራካሪ ወገኖች ስብሰባውን ለመተው ወይም ግልግልን ለመጠቀም በጽሑፍ ካልተሰማሙ በስተቀር፣ የወላጆቹ የፍትህ ሂደት አቤቱታ በደረሰ በ15 ቀን ውስጥ የሕዝብ ድርጅቱ የችግሩን መፍቻ ስብሰባ መጥራት አለበት	የጊዜ ማራዘም ካልተፈቀደ በስተቀር፣ አቤቱታው ከደረሰ ከ60 ቀናት በኋላ ⁵
ጉዳዮቹን የማፈታው ማንነው?	ወላጅ ወይም የሕዝብ ድርጅት ከ ገላጋይ ጋር ሂደቱ በፈቃደኝነት የሚሆን ሲሆን ሁለቱም ወገኖች ለማንኛውም መፍትሔ መስማማት አለባቸው	የይግባኝ ባለሥልጣን/የአስተዳደር ህግ ዳኛ(AJ))	ወላጅና የሕዝብ ድርጅት ሁለቱም ወገኖች ለማንኛውም መፍትሔ መስማማት አለባቸው	የሜሪላንድ ስቴት የትምህርት ክፍል ⁹

1) ስሚክተሉት ምክንያቶች ወላጅ የፍትህ ሂደት ከማስገባት ከተከለከለ የጊዜ ገደቡ አይያዝም፡- (1) የፍትህ ሂደት አቤቱታ የገባበትን ምክንያት ችግሩ ተፈቷል ብሎ የሕዝብ ድርጅቱ በግልጽ በሐሰት ከገለጸ፣ ወይም (2) የሕዝብ ድርጅቱ በ IDEA ሥር ክፍል 300 መሠረት ለወላጅ መሠጠት የነበረበትን መረጃ ካስቀረ (34 C.F.R. §300.511(f))።

2) ይህ የማሆንባቸው ልዩ ጉዳዮች የሚከተሉትን ያካትታሉ፡- የመጀመሪያ የልዩ ትምህርት አገልግሎቶች ስምምነትን ወላጅ አልሰጥም ያለበትን ለመሻር የሕዝብ ድርጅት የፍትህ ሂደት አቤቱታ ወይም ግልግል መጠቀም አይችልም (34 C.F.R. §300.300(b)(3))፤ በወላጅ በኩል የግል ትምህርት ቤት ውስጥ የተመደበን ወይም በቤት ውስጥ ትምህርት የሚማር ልጅን የመጀመሪያ ግምገማን ወይም ዳግም ግምገማን ስምምነትን ወላጅ አልሰጥም ያለበትን ለመሻር የሕዝብ ድርጅት የፍትህ ሂደት አቤቱታን ወይም ግልግልን መጠቀም አይችልም፤ (34 C.F.R. §300.300(c)(4)(i))፤ በወላጆች ምክንያት የግል ትምህርት ቤት ውስጥ የተመደቡ ልጆች ወላጆች የፍትህ ሂደት አቤቱታ የማስገባት መብት ያላቸው የሕዝብ ድርጅቱ የልጁን አስፈላጊ ነጥቦች በሚከተለው ሳያሟላ ሲቀር ብቻ ነው (34 C.F.R. §300.140)፤ የሕዝብ ድርጅቱ ከፍተኛ ጥራት ያለው አስተማሪ ሳይቀርብ በቀር የፍትህ ሂደት አቤቱታ ማስገባት አይቻልም፤ ግን የስቴት ትምህርት ድርጅት (SEA) ጋር የስቴት አቤቱታ ማስገባት ይቻላል (SEA) (34 C.F.R. §300.156(e))።

³በስነ ምግባር ሂደቶች ምክንያቶች የፍትህ ሂደት አቤቱታ ለአፋጣኝ ይግባኝ ቢደረግ፣ ወይም ልጁ በወቅቱ ትምህርት ቤት ተመዘግቦ ካልሆነ ወይም ትምህርት ቤት እየሄደ ካልሆነ፣ ችግሩን የመፍቻ የጊዜ ገደቡ 15 ቀናት ነው (ስብሰባው በ7 ቀናት ውስጥ ተደርጎ)። ሁለቱም ወገኖች አጥጋቢ ሆኖ እስካገኙት ድረስ ችግሩ ካልተፈታ፣ ይግባኙ ጥያቄው በቀረበ በ20 ቀን ውስጥ መካሄድ አለበት፣ ውሳኔውም ይግባኙ ባለቀ በ10 የትምህርት ቀናት ጊዜ ውስጥ መሰጠት አለበት (34 C.F.R. §300.532(c) and COMAR 13A.05.01.15)።

⁴የግባኝ ባለሥልጣን/ALJ ማንኛውም ወገን በጠየቀ ጊዜ የተወሰነ የጊዜ ማራዘም ሊሰጥ ይችላል (34 C.F.R. §300.516(c))።

⁵ደንበኞች ለመፍትሔ ለተሰጠው የ30 ቀን የጊዜ ገደብ ማስተካከል እንዲደረግ ይፈቅዳሉ። የፍትህ ሂደት የ45 ቀን የጊዜ ገደብ የሚጀምረው የሚከተሉት ሁኔታዎች ከሆኑ ከአንድ ቀን በኋላ ነው፡- (1) ሁለቱም ወገኖች የመፍትሔ ስብሰባውን ለመተው በጽሑፍ ይስማማሉ፣ (2) የግልግል ወይም የችግር መፍቻ ስብሰባው ከጀመረ በኋላ ግን የ30 ቀን የጊዜ ገደብ ከማለቁ በፊት፣ ሁለቱም ወገኖች ስምምነት ላይ ሊደረስ እንደማይችል በጽሑፍ ከተስማሙ፣ (3) የ30 ቀን የጊዜ መፍቻ ገደቡ ካለቀ በኋላ ግልግሉን ለመቀጠል ሁለቱ ወገኖች በጽሑፍ ተስማምተው፣ በኋላ ግን ወላጁ ወይም የሕዝብ ድርጅቱ ከግልግል ሂደቱ ለቅቆ ሲወጣ (34 C.F.R. §300.510 (c))።

⁶ወላጅ በመፍትሔ ማግኛ ስብሰባ ውስጥ አልሳተፍም ሲል ስብሰባው እስከሚደረግ ድረስ የመፍትሔውን ሂደትና የፍትህ ሂደት ችሎቱን የጊዜ ገደቦች ያጓትታል (34 C.F.R. §300.510(b)(3))።

⁷የሕዝብ ድርጅቱ የመፍትሔ ማግኛ ስብሰባውን የወላጅ የፍትህ ሂደት አቤቱታ በደረሰው በ15 ቀናት ውስጥ ሳያደርግ ከቀረ ወይም የመፍትሔ ስብሰባ ውስጥ ሳይሳተፍ ከቀረ፣ የፍትህ ሂደት ይግባኙን የጊዜ ገደብ ለመጀምር ወላጅ የALJን ጣልቃ ገብነት ሊያስከትል ይችላል (34 C.F.R. §300.510(b)(5))።

⁸አንድ የተወሰነ አቤቱታን በተመለከተ ልዩ ሁኔታዎች ከተከሰቱ የስቴት አቤቱታውን የመፍቻ የጊዜ ገደቡ ሊራዘም ይችላል፣ ወይም ወላጁ (ወይም ግለሰቡ ወይም ድርጅቱ፣ ግልግል ወይም ሌላ የችግር መፍቻ መንገድ በስቴት ሥርዓተ ሂደት ሥር ለግለሰብ ወይም ለድርጅት የሚገኝ ከሆነ) እና የሕዝብ ድርጅቱ ግልግል ለመጠቀም ወይም ስቴቱ ውስጥ የሚገኝ ከሆነ ሌላ የችግር መፍቻ ዘዴ ለመጠቀም ከተስምሙ (34 C.F.R. §300.152(b)(1))።

⁹የMSDE የአቤቱታ አሠራር መንገዶች የሕዝብ ድርጅቱ ለአቤቱታ መልስ የሚሰጥበትን ዕድል፣ በሕዝብ ድርጅቱ ምርጫ፣ አቤቱታውን ለመፍቻ የመትሔ አቅርቦት፣ እና አቤቱታ ያቀረበው ወላጅና የሕዝብ ድርጅቱ በፈቃደኝነት ግልግል ለማድረግ እንዲሰማሙ ዕድል ይሰጣል (34 C.F.R. §300.152(a)(3))። በአንዳንድ ሁኔታዎች ላይ፣ አቤቱታ አቅራቢውና የሕዝብ ድርጅቱ ችግሩን ለመፍታት MSDEን ሳይጠቀሙ አለመግባባቱን ሊፈቱ ይችላሉ።

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services
200 West Baltimore Street
Baltimore, Maryland 21201
410-767-0249 (phone)
410-333-1571 (fax)
<http://www.marylandpublicschools.org>